

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS
IMANUELIO KANTO VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2018 metų
VEIKLOS APŽVALGA

Klaipėda,
2019

Turinys

➤ Įvadas.....	3
➤ Darbo organizavimas.....	6
➤ Kvalifikacijos kėlimas.....	8
➤ Dokumentų fondas.....	9
➤ Skaitmeninė informacija bibliotekoje.....	13
➤ Kultūrinė – edukacinė veikla	16
Projektinė veikla	17
Renginiai jaunimui.....	26
Renginiai vaikams.....	27
➤ Vartotojų aptarnavimas	29
➤ Bibliografinis informacinis darbas	33
➤ Viešinimas	35
➤ Materialinė bazė, finansavimas	36
➤ Išvados	37

ĮVADAS

2018 metais grupė intelektualų kreipėsi į Klaipėdos miesto savivaldybės viešąją biblioteką su iniciatyva bibliotekai suteikti garsaus filosofo Imanuelio Kanto vardą. Istorinę medžiagą savo idėjai pagrįsti rinkę iniciatoriai pabrėžė, kad XVII a. Mėmelyje gyveno trys I. Kanto šeimos kartos – proseneliai, seneliai, tėvai ir dėdės. Jie buvo krikštyti, tuokėsi senojoje ir naujojoje Šv. Jono bažnyčioje, čia buvo ir palaidoti. Biblioteka, įvertinusi, kad tokio garbingo vardo suteikimas gali suteikti reprezentacinio svorio, atverti naujas veiklos erdves, pritarė šiam siūlymui ir iniciatyvą perdavė Klaipėdos miesto savivaldybės svarstymui.

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2018 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T2- 274 Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka pervadinta Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešąja biblioteka. Suteiktas garbingas Imanuelio Kanto vardas įpareigoja bibliotekos darbuotojus jį įprasminti, permąstyti veiklą, įvertinti kur esame ir kur norime būti.

Praėjo jau du dešimtmečiai nuo pirmojo kompiuterio atsiradimo bibliotekoje. Suvokę neišmatuojamas informacines, komunikacines kompiuterių galimybes, ieškojome būdų kaip jų įsigyti vis daugiau, kartu kurdami su jų naudojimu susietas paslaugas. Plintant išmaniesiems įrenginiams, dalis šių paslaugų praranda populiarumą, dalis įgauna naujas vystymosi kryptis. Nauji informacijos kanalai, vis gausėjantis informacijos turinys ir greitas skaitmeninės informacijos naudojimas tampa nuolatiniu iššūkiu bibliotekoms. Vakarykštės dienos atradimai nūdienos kontekste išgyvena naujas transformacijas. Klausimas „Kur būsime rytoj?“ lieka atviras.

VŠĮ „Medijų edukacija“ ir grupės ekspertų atlikto tyrimo „Inovatyvių produktų ir paslaugų, skirtų bibliotekų veiklai tobulinti ir vartotojams pritraukti sukūrimas“ išvadose naujoviškos bibliotekos veiklai apibrėžti naudojama bibliotekos – platformos metafora. „Platformos modelis nukreipia dėmesį ir misiją ne į išteklių priežiūrą, o į vertingų žmonių ir idėjų tinklų kūrimą“*, bibliotekininkas turi veikti kaip antreprenieris, t. y. – surasti, įvertinti ir išnaudoti galimybes kurti naujas paslaugas, produktus taip, kaip iki šiol nebuvo daroma, ir plėsti vartotojų rinką. Bibliotekos informacijos ištekliai formos, turinio, pateikimo, prieinamumo aspektais turi būti pajungti aptarnaujamos bendruomenės kultūriniam augimui, mokymuisi, hobiams, ypač kryptingiems, kuriems reikia informacijos gylį ir kokybę skatinančios aplinkos. Kuriant bibliotekos erdvę, siekiama sukurti atmosferą, kurioje išnyksta ribos tarp darbo ir laisvalaikio.

*<https://www.ltk.lt/files/inovatyviu-produktu-ir-paslaugu-skirtu-biblioteku-veiklos-tobulinimui-ir-vartotoju-pritraukimui-sukurimas0450.pdf>

Ekspertų tyrimo išvados nėra naujiena, nes praktinio jų įgyvendinimo kryptimi einame jau senokai. Suvokimas, kad bibliotekos veiklos centre turi būti nebe informacijos ištekliai, o bendruomenės ir jų poreikiai, jau gerokai pakeitė bibliotekos darbo kultūrą, pakito bibliotekos specialistų mąstymo ir veikimo būdai – dėmesys koncentruojamas į bendruomenei aktualias temas, idėjas, dalijamasi hobiais ir mokymais, konsultacijomis ekspertiniais klausimais. Bibliotekos specialistai įgalinti imtis aktyvios veiklos įvairiose srityse, gilintis į pačias įvairiausias temas su viena sąlyga, kad sukurs pridėtinę vertę aptarnaujamos bendruomenės žmonėms, sukurs sąlygas tarpasmeninei komunikacijai su panašiai mąstančiais, siekiančiais panašių tikslų.

2008 metais, atidarydami naują Girulių biblioteką, deklaravome, kad ji veiks kaip bendruomenės centras. Šios koncepcijos įtvirtinimui patys inicijavome bendruomenės atsiradimą Giruliuose, ir dėjome daug pastangų šios veiklos krypties stiprinimui. Renginių programa „Pėdink į Girulius“ tapo mobilizuojanti bendros veiklos su Girulių bendruomene jungtimi ir patvirtinimu, kad tokia bibliotekos veiklos kryptis racionali. Kaip šios idėjos tęstinumas – rekonstruojama „Kauno atžalyno“ biblioteka, turėsiant veikti kaip bendruomenės centras ir pradėti bibliotekos – bendruomenės centro pastato projektavimo darbai pietinėje miesto dalyje.

Sąvokos „bendruomenė“ apibrėžtis ir tipologija labai įvairi. Kaip veiks bibliotekos – bendruomenės centrai priklausys nuo bendrųjų bibliotekininkystės vystymosi tendencijų ir nuo bendruomeniškumo branduoliui priskiriamų savybių – apibrėžtoje teritorijoje gyvenančios bendruomenės bendrųjų pomėgių, socialinių-kultūrinių ypatumų, poreikio įgyti ir dalintis žiniomis mokymuisi ir problemų sprendimui.

2013 metais įgyvendinome projektą „Kai Google nepadeda, padės biblioteka“. Pavadinimas skambėjo lyg drąsus iššūkis konkuruoti su beribe informacijos talpykla, nors tikslas buvo kuklesnis – išmokyti vyresniųjų klasių moksleivius racionalių informacijos paieškos metodų. Tai buvo ne pirmas projektas teigiantis, kad biblioteka ne konkuruoja, bet formuoja naują ryšį su informacinėmis ir ryšių technologijomis (IRT). Bibliotekos specialistai siekia įgyti naujų kompetencijų IRT naudojimo srityse, kad šiomis žiniomis galėtų dalintis su stokojančiais, taip mažinant informacinę atskirtį, kuri graso dalį visuomenės palikti socialinio-intelektualinio gyvenimo užribyje.

Bendrosios viešųjų bibliotekų vystymo tendencijos apibrėžtos LR Kultūros ministro 2016 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. ĮV-344 „Dėl bibliotekų strateginių kryptų 2016 – 2022 metams patvirtinimo“ ir nustato 3 bibliotekų vystymo strategines kryptis:

I strategija – bibliotekos visuomenės mokymuisi. Uždaviniai: didinti neformaliojo ugdymo paslaugų įvairovę, skatinti formaliojo mokymo efektyvumą; modernizuoti fizinę ir virtualią mokymąsi skatinančią aplinką, pritaikytą skirtingo amžiaus vartotojams; aktyvinti skaitymo

skatinimo iniciatyvas; plėtoti krašto informacijos ir kraštotyros aktualizavimo paslaugas, skaitmeninti krašto informacijos turinį.

II strategija – bibliotekos visuomenės socialinei-ekonominei gerovei. Uždaviniai: plėtoti ir atnaujinti bibliotekų IRT infrastruktūrą, skatinti gyventojus dalyvauti skaitmeninėje ekonomikoje ir visuomenėje; didinti elektroninių viešųjų paslaugų įvairovę, prieinamumą ir kokybę; gerinti žmonių su negalia socialinę integraciją, didinant bibliotekų elektroninio turinio, virtualių paslaugų prieinamumą; plėtoti informacinę žinių infrastruktūrą, sudaryti sąlygas kurti, kaupti, saugoti, analizuoti mokslo duomenis, metaduomenis, užtikrinti atvirą prieigą; plėtoti bibliotekos paslaugas, skatinančias inovacijų diegimą, geros patirties sklaidą, verslumą.

III. strategija – bibliotekos efektyvaus valdymo principų diegimas visuomenės poreikius atitinkančią plėtrą. Uždaviniai: tobulinti bibliotekos valdymą, diegiant į rezultatus orientuotą vadybos sistemą; stiprinti darbuotojų kūrybinį potencialą, organizuojant sistemingą kvalifikacijos kėlimą.

Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos strateginis tikslas – gerinti viešosios informacijos teikimą ir kultūros prieinamumą gyventojams. Bibliotekos uždaviniai jau eilę metų nesikeičia, tačiau jų įgyvendinimui kasmet iškyla naujų iššūkių ir tenka ieškoti naujų sprendimų.

➤ **Uždavinys – užtikrinti stabilų bibliotekos funkcionavimą, pavestų funkcijų vykdymą.** Vyriausybei suformavus bibliotekų veiklos ilgalaikes strategijas, procesų valdymas tampa vienas svarbiausių bibliotekos kaitos aspektų. Bibliotekos nuostatuose pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių įtvirtintas platus galimų veiklų spektras. Stabilus bibliotekos funkcionavimas šiuolaikinėje visuomenėje galimas tik orientuojantis į kintančius vartotojų poreikius, pasirenkant ir sustiprinant aptarnaujamai bendruomenei aktualiausias veiklos sritis. Mažėjant miesto gyventojų skaičiui, kintant informacinių poreikių tenkinimo galimybėms, bendras bibliotekos vartotojų skaičius linkęs mažėti, tačiau bibliotekai keičiant veiklos turinį, įgyvendinant aktualius projektus, organizuojant patrauklius renginius, vartotojų skaičius išlieka stabilus.

Bibliotekos paslaugomis naudojasi 24,6 tūkst. registruotų vartotojų, kurie bibliotekoje lankėsi 403 tūkst. kartų. Vartotojams išduota 743,8 tūkst. dokumentų, tiesiogiai ir elektroninėmis priemonėmis atsakyta į 71,8 tūkst. užklausų.

➤ **Uždavinys – atnaujinti bibliotekos spaudinių fondą, užtikrinti prieigą prie elektroninės informacijos.** Galimybė skaitmeninės formos informacijos ištekliais naudotis greičiau ir efektyviau keičia spausdintų dokumentų naudojimo praktiką. Vis rečiau naudojami spausdinti informaciniai leidiniai, mažiau išleidžiama ir rečiau naudojamos įvairių mokslo sričių knygos, kurias keičia duomenų bazės, elektroninės knygos. Visas netektis kompensuoja nemažtantis poreikis skaityti grožinę literatūrą. Skaitmeninių dokumentų specifinės naudojimo galimybės lemia, kad skaitmeniniai dokumentai į biblioteką sunkiai skinasi kelią, jų kolekcijos

nedidelės, o panaudojimas dar mažesnis. Pagrindinis skaitmeninės informacijos kanalas – internetas ir vieša interneto prieiga.

Bibliotekoje sukurta 107 kompiuterizuotų darbo vietų. Kompiuteriais naudojosi 15,4 tūkstančių klaipėdiečių. Prie interneto jie jungėsi 26,8 tūkst. kartų, dirbo 46 tūkst. valandų, atliko 207,7 tūkst. informacijos paieškų, parsisiuntė ir bibliotekoje išsispausdino 40,3 tūkst. dokumentų. Bibliotekos kuriamas skaitmeninis turinys talpinamas interneto svetainėje www.biblioteka.lt, kurioje lankėsi 470,1 tūkst. virtualių lankytojų.

➤ **Uždavinys – aktyvinti skaitymą ir informacijos sklaidą.** Įgyvendinant šį uždavinį, siekiama neformaliojo ugdymo paslaugų įvairovės: įgyvendinamos kultūros paso, neformalaus vaikų ir suaugusiųjų švietimo, suaugusiųjų kompiuterinio raštingumo mokymo programos, IRT naudojimo populiarinimo programos vaikams ir jaunimui, edukacinės vaikų gimtadienio šventės. Skatindami skaitymą, kultūros sklaidą, kasmet suorganizuojame gausų skaičių įvairaus pobūdžio renginių. Kadangi bibliotekoje nėra vertingų kraštotyros leidinių, kuriuos būtų verta skaitmeninti, kuriame „Gyvosios kraštotyros“ archyvą – kviečiame klaipėdiečius dalintis savo prisiminimais, turimais archyviniais dokumentais ir nuotraukomis, kuriuos jų sutikimu talpiname bibliotekos interneto svetainėje.

Iš viso per metus suorganizuoti 1066 renginiai, iš jų 208 kultūros, 414 edukaciniai, 119 ekskursijų ir 306 knygų ir kūrybinių darbų parodos. Renginiuose dalyvavo 25,6 tūkst. renginių lankytojų.

➤ **Uždavinys – bibliotekos pastatų/patalpų rekonstrukcija/remontas ir įrengimas.** Bibliotekoje lankosi žmonės turinys įvairių poreikių, todėl reikalingos įvairios erdvės: tyliosios zonos, bendravimo erdvės, renginių salės, mokymų klasės. Bibliotekos erdves siekiama pritaikyti kintantiems vartotojų poreikiams, tačiau transformacijų galimybes riboja patalpų tūriai. 2018 m. balandžio 10 d. Klaipėdos miesto savivaldybės administracija paskelbė „Kauno atžalyno“ filialo statybos darbų pirkimą supaprastinto atviro konkurso būdu, kurį laimėjo UAB „Statmax“. „Kauno atžalyno“ rekonstrukcijos projekto bendra vertė – 2,2 mln. eurų. 1,2 mln. eurų skirta iš Europos Sąjungos fondų lėšų. Rangos darbų, kurie turi būti užbaigti iki 2020 metų, sutarties vertė – apie pusantro milijono eurų. Po rekonstrukcijos „Kauno atžalyno“ bibliotekos-bendruomenės centro veikla iš esmės pasikeis.

DARBO ORGANIZAVIMAS

Bibliotekos veiklos sėkmę lemia daugelis veiksnių – infrastruktūra, informacijos ir materialiniai ištekliai, finansiniai resursai, tačiau bene svarbiausias sėkmės garantas – kompetentingi, motyvuoti bibliotekos specialistai, kuriantys aukštais standartais grįstą bibliotekos darbo kultūrą. Struktūrinis funkcijų vykdymas vis dažniau keičiamas bendradarbiavimu, siekiant bendrų tikslų. Viešai deklaruojamas bibliotekos siekis tapti bendruomenės centru formuoja naujovišką kolektyvo santykį su vartotojais. Kadangi miesto bendruomenės nevienalytės – joms

būdingos skirtingos vertybės, skirtingos kultūros formos, bibliotekoje ypač vertinami darbuotojai, kurie geba kritiškai apmąstyti padėtį ir vyraujančias tendencijas, ieško naujų idėjų, kuria priemonės daugialypiems aptarnaujamoms bendruomenės kultūriniais poreikiams ir problemoms spręsti, bibliotekos pokyčiams įgyvendinti.

2017 metais atnaujintuose bibliotekos nuostatuose nežymiai pakeista bibliotekos struktūra, tačiau taikantis prie išorinių pokyčių, kintant organizacijos tikslams, technologijoms, istoriškai susiformavusi linijinė-funkcinė bibliotekos valdymo struktūra keičiasi iš esmės.

Daugelį metų pokyčiai bibliotekoje vykdomi projektine veikla. Susiformavo komandinio darbo patirtis, išryškėjo darbuotojai, kuriais galima pasikliauti įgyvendinant sudėtingus uždavinius. Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyrius koordinuoja projektų įgyvendinimą. Valdymo pokyčiai nėra formalizuoti teisės aktais, tačiau darbuotojų dalyvavimas komandose yra skatinamas. Skatinamos ir darbuotojų iniciatyvos kurti paslaugas vartotojams asmeninių pomėgių, domėjimosi pagrindu. Kaip pavyzdį galima paminėti D. Aksamitauskaitės, studijavusios Kinijoje, renginių ciklą kinų kultūrai pažinti. Šiuo pagrindu Laukininkų ir Pempininkų bibliotekose moterys buriasi kurti rankdarbius (organizatoriai – bibliotekininkės R. Macijauskienė, R. Viršilienė), Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriuje sistemingai vyksta kuriančių klaipėdiečių susitikimai, kuriems vadovauja skyriaus vedėja L. Liutkutė, pati kurianti poeziją. Net bibliotekoje savanoriavęs ukrainietis Andrii Tuzhykov turėjo galimybę dalintis savo žiniomis su gyventojais, organizuodamas JAVA ir RHYTON programavimo bei anglų kalbos kursus, kuriose dalyvavo per 50 miestiečių.

2018 metais darbuotojų kūrybiškas dalyvavimas kuriant ir teikiant bibliotekines paslaugas vartotojams, buvo skatinamas nustatant darbuotojų atlyginimo kintamąją dalį: 7 darbuotojos, vykdančios pokyčius, įvertintos labai gerai; 40 darbuotojų – gerai; ir tik darbuotojos, dirbančios mažesniu krūviu nei vidutiniškai tenkantis vienam specialistui, įvertintos patenkinamai. Kintamosios dalies skyrimas yra reali paskata dirbti intensyviau ir kūrybiškiau.

2017 m. kovo 6 dieną Klaipėdos miesto savivaldybės administracija įsakymu Nr. PI-268 patvirtinto Bibliotekos leistiną didžiausią pareigybių skaičių ir jų lygius – iš viso 74 etatai: A2 lygis – 46,75 pareigybės, B lygis – 13 pareigybių, C lygis – 3 pareigybės, D lygis – 11,25 pareigybės. 2018 metais pareigybių skaičius ir lygiai nekito, tik Klaipėdos miesto savivaldybės siūlymu Ūkio skyriaus vedėjo pareigybė pakeista į direktoriaus pavaduotojo ūkiui pareigybę.

Neišvengta darbuotojų kaitos: po vaikų auginimo atostogų sugrįžusi Laura Arnašienė (2018 09 02) pakeitė iš darbo išėjusią vyriausiąją bibliotekininkę Vitą Kavaliukaitę (2018 08 10); Sandra Joneikienė (2018 09 22) pakeitė laikinai dirbusią Mariją Sakalauskiene (2018 09 21); vaiko auginimo atostogų išėjus Mildai Skutulaitei-Gaubei (2018 01 01), ją pakeitė nauja darbuotoja Aušra Strakšienė (2018 06 01). Iš Vaikų ir jaunimo skyriaus išėjus Eglei Idzelienei (2018 02 15), ją 8 mėnesiams pakeitė Diana Aksamitauskaitė (2018 02 19 - 09 14), o vėliau – Virginija Kairienė

(nuo 2018 11 12). Išeidama į pensiją, biblioteką paliko ilgametė bibliotekos darbuotoja, poetė Dalia Kudžmaitė-Balsienė, kurios vieton priimta Diana Gancevskaja (2018 11 06).

KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

Biblioteką būtų galima vadinti mokymosi mokykla, nes bibliotekos specialistai priversti nuolat mokytis, kad galėtų mokyti kitus. Išnaudojamos įvairios kvalifikacijos kėlimo galimybės, tačiau daugiausiai žinių ir patirčių įgyjama bendrai veikiant, kartu kuriant programas, organizuojant renginius. Pagrindinis bibliotekininkų darbo įrankis – LIBIS programinė įranga, todėl nuolat atnaujinamos darbo su šia programa žinios. 2018 metais darbo su LIBIS įgūdžius tobulino 18 darbuotojų, suorganizuoti 23 mokymai: laikraščių ir žurnalų registravimo mokėsi Vingio, Šiaulių, Miško, vaikų centro „Ruoniukas“ darbuotojos, dokumentų fondų patikros brūkšninių kodų skaitytuvų mokymuose dalyvavo Debreceno ir Laukininkų darbuotojos. Aktualūs buvo vinilinių plokštelių naujų įrašų kūrimo, dokumentų užsakymų redagavimo – panaikinimo ir kitų procesų vykdymo mokymai.

„Vis dėlto nuolat turime tobulėti ir siekti naujovių. Turime suprasti aplinkos pokyčius ir ieškoti naujų požiūrio perspektyvų. Tik bendraudami ir analizuodami savo darbą, galime pasiekti gerų rezultatų“,- teigia Vingio padalinio vyriausioji bibliotekininkė Laura Arnašienė.

Suorganizuoti šeši vienos darbo dienos trukmės kvalifikaciniai seminarai, kuriuose dalyvavo visi 56 bibliotekininkai, specialių kompetencijų ugdymo seminarai: Exel kursai darbuotojams (3 mokymai po 8 val., dalyvavo 29 bibliotekininkai), anglų kalbos kursai darbuotojams (organizavo Užsienio kalbų mokymosi centras, dalyvavo 5 bibliotekininkai), atminties lavinimo ir koncentracijos ugdymo užsiėmimai (12 ak. val. mokymai pagal bibliotekos projektą „Atminties piliulė“, dalyvavo 14 bibliotekininkų), inovacijų diegimo mokymai bibliotekoje „Lego-Mindstrom robotų valdymas“ (17 ak. val., pagal bibliotekos projektą „Inovacijų laboratorija rytdienos kartai“, dalyvavo 11 bibliotekininkų). Ypatingas dėmesys skirtas mokymams „Bendras duomenų apsaugos reglamentas: IT saugumo klausimai, ką būtina žinoti, kaip atpažinti grėsmes darbo vietoje ir kaip nuo jų apsisaugoti“ (4 ak. val., organizuotas pagal bibliotekoje įgyvendintą Neformaliąją suaugusiųjų švietimo programą, dalyvavo 40 darbuotojų).

Naudingi buvo LNB ir Apskritis I. Simonaitytės viešosios bibliotekos darbuotojų organizuojami mokymai regiono bibliotekininkams, kuriuose noriai dalyvavo ir mūsų specialistai: „Projektų rengimas“ (6 ak. val.), „Lietuvos bibliotekų specialistų elektroninių paslaugų skaitmeninės rinkodaros kompetencijų stiprinimas“ (16 ak. val.), „Kaip paskatinti informacinėmis ir ryšių technologijomis naudotis skaitmeninių įgūdžių neturinčius asmenis?“ (2 val. pagal projektą „Prisijungusi Lietuva“); „Medijų raštingumas – GIMP“, „Lietuvos bibliotekų specialistų elektroninių paslaugų skaitmeninės rinkodaros kompetencijų stiprinimas“ bei „Rinkodaros efektyvumo didinimas su Google Analytics ir komunikacija socialiniuose tinkluose“.

Didžioji bibliotekos darbuotojų dalis turėjo galimybę dalyvauti išvykstamoje kvalifikacinėje kelionėje į Lietuvos nacionalinę M. Mažvydo biblioteką, o bibliotekos direktorė B.Lauciuvienė kartu su kitais šalies bibliotekų vadovais dalyvavo tarptautiniame-tarpinstituciniame viešųjų bibliotekų darbuotojų dialoge Graikijoje.

DOKUMENTŲ FONDAI

Keičiantis bibliotekos veiklos prioritetams, vis daugiau dėmesio skiriama kultūros bei edukacinėms veikloms, skaitmeninės informacijos prieigos užtikrinimui, tačiau įvairių apklausų vertinimo rezultatais skaitymas, gyventojų aprūpinimas spaudiniais išlieka bibliotekos labiausiai vertinama paslauga. Bibliotekos specialistai skiria didelį dėmesį dokumentų komplektavimui, fondų tvarkymui ir naudojimui aktyvinimui.

Dokumentų komplektavimo lėšos. 2018 metais iš visų šaltinių buvo įsigyta dokumentų ir bibliotekinės technikos už 98,1 tūkst. Eur:

- ❖ Savivaldybės biudžeto lėšos – 47 tūkst. Eur, kurie paskirstyti:
 - knygoms – 29,5 tūkst. Eur;
 - periodiniams leidiniams – 16,8 tūkst. Eur;
 - bibliotekinei technikai – 0,7 tūkst. Eur;
- ❖ LR Kultūros ministerijos lėšos – 45,3 tūkst. Eur (2017 m. – 43,7 tūkst. Eur):
 - knygoms – 42,9 tūkst. Eur;
 - garsiniams ir regimiesiems dokumentams – 2,4 tūkst. Eur;
- ❖ Kiti lėšų šaltiniai (įvairios dovanos įvertintos Eur) 4,5 tūkst. Eur.

Dokumentų komplektavimas. 2018 metais spaudiniai ir kiti dokumentai bibliotekai buvo perkami per Centrinę viešųjų pirkimų informacinę sistemą (CVP IS), siunčiant kvietimus dalyvauti pirkimuose visiems CVP IS užsiregistravusiems dalyviams, tačiau ne visų dokumentų rūšių tiekėjai šioje sistemoje yra užsiregistravę, pvz. nėra vinilinių plokštelių tiekėjų. Bibliotekos fondai papildomi pavienių autorių ir įvairių įstaigų – muziejų, universitetų, bibliotekų, leidyklų dovanotais leidiniais.

Per 2018 metus iš viso biblioteka įsigijo 16345 vnt. 2432 pav. naujų dokumentų. (2017 m. – 17736 vnt. 2814 pav.).

Pagal dokumentų rūšis į bibliotekos fondus gauta :

- ❖ knygų – 10467 vnt. (64 %):
 - grožinės literatūros knygų – 7694 vnt. (73 %);
 - šakinės literatūros knygų – 2773 vnt. (27 %).
- ❖ garsinių, regimųjų dokumentų – 243 vnt. (1 %);
- ❖ kitų rūšių dokumentų – 63 vnt.;
- ❖ periodinių leidinių – 5572 egz. (34 %).

Pagal kalbas biblioteka įsigijo 13514 vnt. dokumentų lietuvių kalba, 2415 vnt. rusų kalba, 359 vnt. anglų kalba, 29 vnt. vokiečių kalba ir 28 vnt. kitomis užsienio kalbomis.

Daugelis periodinių leidinių jau skaitomi internete, tačiau vaikai, vyresniojo amžiaus skaitytojai mieliau skaito spausdintą periodiką. Biblioteka neranda galimybių įsigyti periodinių leidinių, platinamų prekybos tinkluose, nebeperkami vaikų labai mėgstami, UAB „Egmont Lietuva“ leidžiami žurnalai, nes nėra jų prenumeratos. 2018 metais spauda buvo užsakyta per 6 platinimo agentūras: AB Lietuvos paštas, UAB Lietuvos rytas, UAB „Skaitmeninio sertifikavimo centras“ , UAB „Verslo žinios“, UAB „Respublikos“ leidiniai, UAB „Lietuvos žinios“. Taip pat užsakyti du elektroniniai leidiniai. UAB „Vakarų ekspresas“ ir UAB „Diena Media News“ savo leidžiamus dienraščius („Vakarų ekspresą“ ir „Klaipėdą“ lietuvių ir rusų kalbomis) dovanuoja visoms bibliotekoms, taip sutaupoma 2400 Eur komplektavimo lėšų.

2018 metais buvo užsakyti 106 pavadinimų prenumeruojami periodiniai leidiniai:

- ❖ laikraščiai lietuvių kalba – 12 pav.;
- ❖ laikraščiai rusų kalba – 3 pav.;
- ❖ žurnalai lietuvių kalba – 68 pav.;
- ❖ žurnalai rusų kalba – 18 pav.;
- ❖ žurnalai užsienio kalba – 5 pav.

Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas, privatūs rėmėjai papildomai bibliotekai skyrė 47 pavadinimų periodinius leidinius, tačiau dažniausiai ne pilnus leidinių kompleksus.

Nuo 2018 metų periodiniai leidiniai visuose bibliotekos padaliniuose tvarkomi LIBIS programoje.

Dokumentų nurašymas. Nurašant daugiau dokumentų nei nuperkama naujų, bibliotekos fondai mažėja. Siekiant bibliotekos padaliniuose sukurti vartotojams patrauklią aplinką, remontuojamos patalpos, keičiami baldai, ir po remonto tenka mažinti dokumentų fondų apimtį. 2017 metais po remonto mažėjo Kalnupės bibliotekos su vaikų centru „Ruoniukas“ dokumentų fondas, nes buvo nurašomi dupletai ir paklausą praradę spaudiniai. 2018 metais ruošiantis „Kauno atžalyno“ padalinio rekonstrukcijai ir šio padalinio fondą sujungus su „Pelėdžiuko“ vaikų bibliotekos fondu, nurašyti besidubliuojantys egzemplioriai, leidiniai, kurių neplanuojama sugrąžinti į fondus po pastato rekonstrukcijos. Kita fondo mažėjimo priežastis – nuosekliai vykdomi fondų patikrinimo darbai. 2018 metais patikrinimas atliktas Debreceno ir Laukininkų padaliniuose. Po patikrinimo nurašyti iš atvirų fondų dingę leidiniai, siekiant maksimalaus atitikimo su LIBIS fondų apskaita pakoreguoti įrašai Bendrosios apskaitos knygose. Keitėsi dokumentų paskirstymas pagal turinį, kalbas ir laikmenas.

Džiugu, kad bibliotekoje kasmet mažėja skolininkų. Aštuntus metus perkama skolų išieškojimo paslauga iš įmonės UAB „Julianus inkaso“ ir ši drausminanti priemonė jau davė rezultatus. Bibliotekų darbuotojos, prieš perduodamos skolininkus išieškojimui, telefonu, vėliau

registruotu laišku siunčia raginimus. 2018 metais UAB „Julianus inkaso“ skolų išieškojimui teko perduoti 45 skolininkus (2017 – 72), kurie galiausiai grąžino 60 bibliotekos dokumentų.

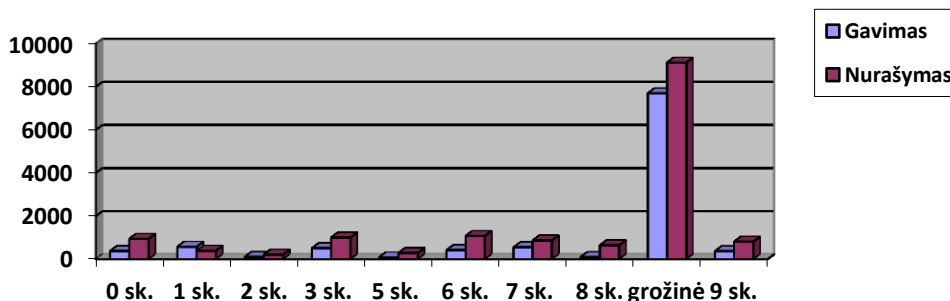
Iš viso 2018 m. nurašyta 21295 vnt. (be vidinių perdavimų) 2813 pavadinimų dokumentų. (2017 m. – 25327 vnt. 1586 pav.). Nurašymas pagal priežastis:

- ❖ *susidėvėję spaudiniai – 11713 vnt.;*
- ❖ *neaktualūs – 7052 vnt.;*
- ❖ *skaitytojų prarasti – 219 vnt.;*
- ❖ *kitos priežastys – 2311 vnt.;*
- ❖ *parduota aukcione – 776 vnt.;*
- ❖ *rastas trūkumas po patikrinimo – 1441 vnt.;*
- ❖ *skolininkų negrąžinti – 94 vnt.*

Pagal dokumentų rūšį nurašyta:

- ❖ *knygų – 14544 vnt. (68 %);*
- ❖ *spaudos – 5929 vnt. (28 %);*
- ❖ *brošiūrų – 432 vnt. (2 %);*
- ❖ *garsinių ir regimųjų dokumentų – 343 vnt. (2 %);*
- ❖ *kt. dokumentų – 47 vnt.*

Pagal turinį visų fondo dalių, išskyrus UDK 1 skyrių, nurašyta daugiau dokumentų nei gauta.

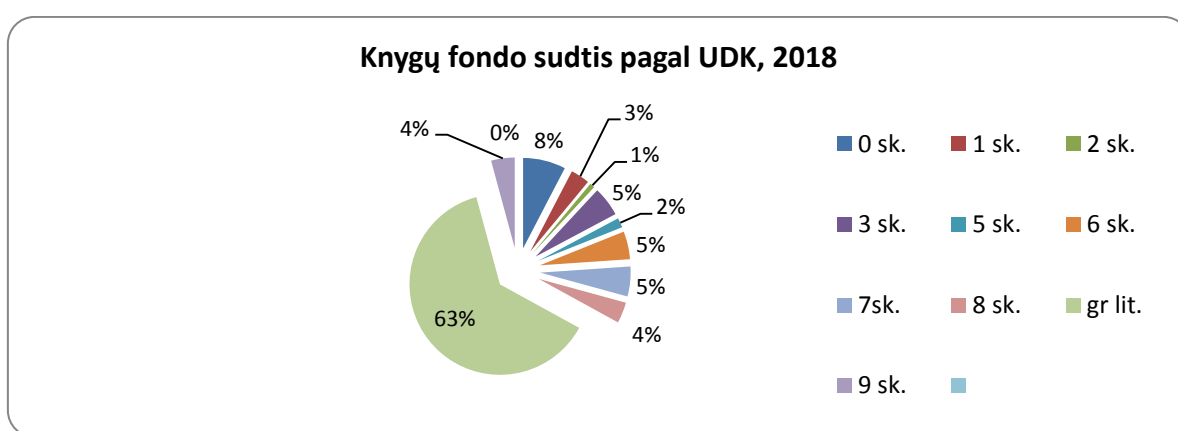

Atrenkant dokumentus nurašymui, darbuotojos patikrina nurašomo leidinio vienetų skaičių LIBIS sistemoje. Siekiant užtikrinti galimybę vartotojams bibliotekoje rasti net retai naudojamus dokumentus, paskutinis lituanistinių leidinių egzempliorius nenurašomas, paliekamas kurio nors padalinio fonduose arba perduodamas į Atsarginį fondą. Komplektavimo skyriaus darbuotojos Atsarginio fondo dokumentus tvarko LIBIS sistemoje, ir ši fondo dalis bus matoma vartotojams. 2017 metais bibliotekos dokumentų fondas sumažėjo 5.9 tūkst. vnt., 2018 m. – 5,8 tūkst. vnt.

Fondo būklė. Bibliotekos fonduose 2018 metų pabaigoje buvo 322507 vnt. dokumentų, kartu su Mainų ir Atsarginiu fondais – 336813 vnt. dokumentų (2017 m. 328361 vnt.). 2017 metais atlikus bibliotekos valdymo pokyčius, prie „Kauno atžalyno“ padalinio fondo prijungtas vaikų centro

„Pelėdžiukas“ dokumentų fondas, prie Kalnupės padalinio – vaikų centro „Ruoniukas“ dokumentų fondas. Apjungiant fondus, atsisakyta mažos paklausos knygų dubletų.

Nors bendra dokumentų fondo apimtis mažėja, tačiau vis dar atitinka IFLA rekomenduojamas gyventojų aprūpinimo dokumentais normas – 1 gyventojui tenka 2,4 vnt. dokumentų. Vidutiniškai bibliotekos padaliniuose vartotojams tenka 13 – 15 vnt. dokumentų, o fondų apyvartos rodiklis visuose padaliniuose optimalus – 2, išskyrus Pempininkų teritorinį padalinį ir Meno skyrių, kur 1 vartotojui tenka tik po 9 vnt. dokumentų, todėl ir fondų apyvartos rodiklis Pempininkų bibliotekoje – 3, Meno skyriuje - 4. Melnragės bibliotekoje fondo apyvartos rodiklis – 1, vienam vartotojui tenka net 34 vnt. dokumentų, tačiau ruošiantis šio padalinio rekonstrukcijai, fondo apimtis taip pat mažinama.

Daugiau problemų randame išnagrinėję teminę fondo sudėtį ir atskirų fondo dalių naudojimą. Grožinės literatūros fondo dalis sudaro 63 proc., išduotis – 73 proc. Grožinės literatūros panaudojimo koeficientas – 1,8. Šie skaičiai rodo, kad mes didžiausią dėmesį skiriame grožinės literatūros komplektavimui, o vartotojai mus sieja su laisvalaikio ir grožinės literatūros skaitymu. Biblioteka galėtų visuomenei užtikrinti didesnę ekonominę naudą aktyvindama įvairių mokslo sričių leidinių, pažintinės literatūros skaitymą. Bibliotekos įvairių mokslo šakų leidinių fondas traukiasi dėl pokyčių leidyboje, tačiau ir nupirktų leidinių panaudojimo koeficientas nesiekia 1. Nepakankamai gerai naudojama UDK 5 ir 9 skyrių dokumentai – koeficientas 0,5. Jau 2017 metais kėlėme sau uždavinį pagerinti literatūros mokslo (UDK 8 sk.) fondo dalies panaudojimą, tačiau ir 2018 metais šios fondo dalies panaudojimo koeficientas išliko labai žemas (0,3). Visai kita situacija vertinant Meno skyriaus leidinių naudojimą (koeficientas – 1,8). Šios srities dokumentų profiliuotas komplektavimas pasiteisina, nes meno vartotojai vienoje vietoje randa ir išsamiai sukomplektuotą dokumentų fondą, ir dokumentų tematiką atitinkančią veiklą. Kitų mokslo šakų leidiniai išbarstyti po skirtingus bibliotekos padalinius. Vartotojai su mokslo šakų leidiniais padaliniuose gali susipažinti tik fragmentiškai, fragmentiškai jie ir populiarinami. Tikslinga būtų pergalvoti šakinio fondo komplektavimo strategiją – dirbti ne vien su dokumentais, bet ir atskirų mokslo sričių

informacijos kūrėjais, vartotojais, kurti žinių platformas, jungiančias atskirų mokslo sričių vertingų žinių ir idėjų tinklus.

Grožinės literatūros 202534 vnt. (63 %), (2017 m. – 203610 vnt. 62 %)

- *VB skyriuose 52173 vnt. (26 %);*
- *filialuose 141286 vnt. (70 %);*
- *vaikų filialuose 9075 vnt. (4 %);*

Šakinės literatūros 119973 vnt. (37 %), (2017 m. – 124751 vnt. 38 %)

- *VB skyriuose 48172 vnt. (40 %);*
- *filialuose 68176 vnt. (57 %);*
- *vaikų filialuose 3625 vnt. (3 %).*

Mainų ir Atsarginis fondai. 2018 m. į Mainų fondą iš Melnragės ir Kalnupės bibliotekų buvo perduota 111 vnt. dokumentų už 186, 58 Eur. Metų pabaigoje Mainų fonde buvo 3525 vnt. dokumentų, kurių vertė 4802, 08 Eur. Atsarginį fondą papildė leidiniai iš Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriaus, Vaikų ir jaunimo skyriaus, Girulių, Vingio ir Kalnupės bibliotekų. Iš viso perduota 793 vnt. dokumentų už 2305,18 Eur. Atsarginiame fonde yra 10781 vnt. dokumentų, kurių vertė 15604,53 Eur. Vykdomi Atsarginio fondo retrospektyviojo katalogavimo darbai, į LIBIS suvesti UDK 5,6,7 skyrių dokumentai.

SKAITMENINĖ INFORMACIJA BIBLIOTEKOJE

Naujos medijos, internetas atvėrė naujas informacijos naudojimo galimybes. Kompiuteris tapo puikia informacijos talpykla, ekranas – idealia knyga, skaitoma vaizdais, prisodrinta garsais. Informacijos paieškų įrankiai, mobiliosios programėlės siekia nuspėti vartotojų poreikius jiems dar neužgimus. Biblioteka, kaip medija, galėjo likti su spausdintais informacijos ištekliais ir su šių išteklių gerbėjais, tačiau bibliotekų darbuotojai, keisdamiesi kartu su medijomis, kuria naujas darbo formas, o bibliotekos įgyja naują paskirtį. Bibliotekoms keliami uždaviniai: plėtoti ir atnaujinti bibliotekų IRT infrastruktūrą; skatinti gyventojus dalyvauti skaitmeninėje ekonomikoje ir visuomenėje; didinti elektroninių viešųjų paslaugų įvairovę, prieinamumą ir kokybę.

Viešųjų bibliotekų veiklos pokyčiams svarbios įtakos turi Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos iniciatyvos. Kartu su kitomis šalies viešosiomis bibliotekomis sėkmingai įgyvendinome LNB projektą „Bibliotekos pažangai“, kurio dėka vartotojai bibliotekas sieja ne vien su knygomis, bet ir su skaitmenine informacija. 2018 metais pradėtas įgyvendinti projektas „Prisijungusi Lietuva“: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“, kurio vykdytojai yra Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos, asociacija „Langas į ateitį“, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, o dauguma veiklų orientuojamos į

viešąsias bibliotekas – LNB atnaujins viešųjų bibliotekų įrangą, o asociacija „Langas į ateitį“ organizuos mokymų veiklas.

Bibliotekos Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyrius, kuriam vadovauja skyriaus vedėja Jolita Baltrimienė, formuoja bibliotekos informacinių technologijų aplinką, kuruoja informacinių sistemų priežiūrą, formuoja informacinių technologijų plėtros strategiją bibliotekiniams procesams ir paslaugoms gerinti, organizuoja bibliotekos specialistų informacinio raštingumo mokymus, koordinuoja skaitmeninio raštingumo edukacines veiklas gyventojams.

2018 metais visuose bibliotekos padaliniuose atliktas kompiuterių būklės įvertinimas. Įvertinus VIP kompiuterių naudojimo intensyvumą bei kompiuterių gedimus, atnaujinti visi Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriaus (Turgaus g. 8) viešosios prieigos kompiuteriai (7 vnt.). Darbuotojams pagerinta 11 darbo vietų: IT ir projektų valdymo skyriuje – 1, Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriuje – 4, Jaunimo skyriuje – 1, Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriuje – 2; Kalnupės padalinyje – 1, Šiaulių padalinyje – 1 ir Vingio padalinyje – 1. Įvertinus technikos būklę, nurašyta 30 kompiuterių (arba rinkinių), 21 monitorius, 5 spausdintuvai, 3 čekiniai spausdintuvai, 3 kopijavimo aparatai, 3 skeneriai, kolonėlės ir kt. tinklo įranga.

Lokalaus ryšio kompiuterių tinklo konfigūravimo ir priežiūros paslaugas vykdo UAB „Avilura“. Šviesolaidinių interneto ryši tiekia AB „TELIA“. Visuose bibliotekos padaliniuose veikia nemokamas bevielis internetas.

2018 metų pabaigoje kompiuterių tinklą sudarė 170 asmeniniai ir 23 planšetiniai kompiuteriai, kurie skirti:

- *skaitytojams – 107*
- *darbuotojams – 63*
- *planšetiniai kompiuteriai naudojami edukacijoms.*

2018 metais biblioteka įsigijo techninės ir kitos įrangos: 2 vnt. bepiločių skraidyklių, 5vnt. Lego Mindstorms robotų komplektų, 20 Minecraft žaidimo licencijų (projektas „Inovacijų laboratorija rytdienos kartai“), ženkliukų gaminimo įrangą, nešiojamą garso sistemą, kurią sudaro bevielė kolonėlė su mikrofonu bei gido kolonėlė, 1 čekių spausdintuvą, 2 brūkšninių kodų skenerius. Iš biudžeto lėšų atnaujintos Eset endpoint NOD32 antivirusinių programų licencijos 2018-2019 metams (196 vnt.).

Vieša interneto prieiga (VIP) bibliotekoje. VIP 107 darbo vietos vartotojams prieinamos visuose bibliotekos padaliniuose. Internetas išmaniuose telefonuose keičia būtinybę naudotis vieša interneto prieiga. 2018 metais interneto prieiga bibliotekoje pasinaudojo 26843 lankytojai (2017 m. – 30624). Mažėjimą lėmė ir „Kauno atžalyno“ bibliotekos VIP vietų mažėjimas, nes ruošiantis rekonstrukcijai, biblioteka perkelta į mažesnes patalpas su mažesniu kompiuterių skaičiumi. Populiariausia VIP paslauga – Pempininkų ir Kalnupės teritoriniuose padaliniuose bei Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriuje. Vis dažniau lankytojai atsineša savo nešiojamus

kompiuterius ir naudojami beveik internetu. Prireikus patarimo ar konsultacijų, lankytojams visada padeda bibliotekininkai.

Elektroninių paslaugų suvestinė už 2018 m.:

- *virtualių apsilankymų skaičius – 470153;*
- *internetu seansų skaičius – 26843, mažėjantis rodiklis (2017 m. 30624);*
- *seansų trukmė – 46108;*
- *paieškų skaičius – 207722;*
- *atsisiųstųjų įrašų skaičius – 6983;*
- *atsisiųstųjų dokumentų skaičius – 7162;*
- *VIP vartotojų skaičius – 15141.*

Duomenų bazės. 2018 metais biblioteka prenumeravo 11 pavadinimų duomenų bazių:

- *INFOLEX. Praktika (3 prisijungimo slaptažodžiai);*
- *EBSCO 8 bazės (visai sistemai);*
- *Naxos Music Library (anglų k.) (visai sistemai);*
- *elektroninė „Vyturio“ biblioteka (2 prisijungimo slaptažodžiai);*
- *periodinių leidinių elektroninės versijos: „Verslo žinių“ archyvas – verslo naujienų dienraštis Lietuvoje, „E-squadai“ – nuolat atnaujinami norminių teisės aktų rinkiniai: įstaigoms reikalingi dokumentų šablonai, tvarkos.*

Vyturio elektroninė biblioteka buvo populiarinama neformalaus vaikų švietimo programų metu bei vykdant moksleivių Kultūros paso programas, ir, tiekėjams palengvinus prisijungimą iš namų, „Vyturio“ e-bibliotekos naudojimas išaugo beveik 90%: 1500 lankytojų, iš jų 62 pastoviai aktyvūs (pagal teikėjų statistinius duomenis). Infolex panaudojimas taip pat augo – buvome 5-oje vietoje iš 66 bibliotekų (2017 m. buvome 16-oje vietoje). EBSCO panaudojimas didėja nežymiai, paieškų, lyginant su 2017 m., atlikta 3 kartus daugiau. NAXOS išlieka mažai populiaru.

Skaitmeninio turinio kūrimo iniciatyvos. 2018 metais biblioteka, kartu su UAB „Dizi“, kuriančia interneto svetaines pagal naujausias tendencijas, atliko svetainės www.biblioteka.lt atnaujinimo darbus: įdiegta naujausia turinio valdymo sistema Joomla 3.9.1.; sukurtas naujas dizainas, nauja struktūra; atsižvelgta į vartotojų grupes (pagrindinė, vaikų ir senjorų), į reikalavimus, keliamus savivaldybių įstaigoms; svetainė pritaikyta išmaniems įrenginiams ir žmonėms su regėjimo negalia; sukurta patogesnė ir patrauklesnė aplinka vartotojams ir darbuotojams; vartotojų patogumui įdiegtas renginių kalendorius, vaizdžiai pristatomi naujausi leidiniai, senjorų aplinkoje atsirado erdvė dalintis savo kūryba. Atnaujinta Darbuotojų aplinka (intranetas).

Bibliotekos populiarinimui aktyviai naudojamos socialinių tinklų platformos:

- Facebook (<http://www.facebook.com/kmsvb>). Šalia pagrindinės bibliotekos savo paskyras turi Jaunimo skyrius, Meno skyrius, Kalnupės biblioteka, Pempininkų biblioteka, vaikų centras „Ruoniukas“, Miško biblioteka, Girulių biblioteka, „Karlskronos“ biblioteka;

- Instagram (<https://www.instagram.com/klaipeda.biblioteka/>);
- Youtube (<http://www.youtube.com/user/kmsvbiblioteka/videos>).

Virtualių lankytojų skaičius siekia 470153 apsilankymus per metus. Tai yra 8 % daugiau nei 2017 metais.

Skaitmeninio raštingumo mokymai. Biblioteka 2018 metais tęsė ankstesniais metais paruoštas skaitmeninio raštingumo programas. Įgyvendinant naujus projektus „Sveikatos kultūros barometras“ ir „IT suaugusiųjų akademija“, mokymų tematika praplėsta. *Iš viso 2018 m. gyventojams pristatėme 10 mokymų programų, mokymuose dalyvavo 757 klaipėdiečiai. Mokymai buvo organizuojami Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriuje (Turgaus g. 8), Jaunimo sk. (Tilžės g. 9), Pempininkų bibliotekoje (Taikos pr. 81A), vaikų centre „Ruoniukas“. Mokymus organizavo 7 bibliotekos specialistai.*

Skaitmeninio, informacinio raštingumo mokymų temos suaugusiems: kompiuterinio raštingumo pradžiamokslis „Išmokime dirbti kompiuteriu“ (lietuvių ir rusų kalbomis); „Nugalėk elektroninių paslaugų baimes“; mokymai dirbti su MS Office 2016 programomis Word, PowerPoint, Excel; „Google debesų karalystė“; „Elektroninis parašas ir asmens duomenų apsauga“; „Išmanieji įrenginiai: išmok naudotis skaityklėmis ir planšetiniais kompiuteriais“; „Genealoginės informacijos paieška ir medžių braižymas“; suaugusiųjų atminties ir koncentracijos lavinimo mokymai „Sveikatos atminties piliulė“. Technologiniai / inžineriniai inovacijų mokymai vaikams ir jaunimui: „Kitokia realybė bibliotekoje“: 3D technologijos, skraidyklių valdymas ir elektronikos pagrindai“; „Kūrybinės dirbtuvės, panaudojant Lego Mindstorms robotus“. Pagal programą ERASMUS+ bibliotekoje savanoriavęs ukrainietis Andrii Tuzhykov organizavo Python ir JAVA programavimo mokymus.

KULTŪRINĖ – EDUKACINĖ VEIKLA

Per metus iš viso suorganizuoti 1066 renginiai:

- ❖ *kompleksiniai – 69,*
- ❖ *žodiniai 691, t. sk. kultūros renginiai – 208, edukaciniai renginiai – 414,*
ekskursijos po bibliotekas –119;
- ❖ *vaizdiniai renginiai – 341, t. sk. spaudinių parodos – 136, kūrybinių darbų parodos – 205,*
jose eksponuoti 3103 kūrybiniai darbai.

Biblioteka, organizuodama kultūros-edukacinius renginius, skatina klaipėdiečių kultūrinį aktyvumą, dalyvavimą valstybės, savivaldybės programų įgyvendinime, svarbių datų paminėjime, sudaro galimybes atsiskleisti naujiems talentams, bendruomenės nariams keistis žiniomis, dalintis idėjomis. Kadangi bibliotekos renginiai nemokami, prisidedame sprendžiant kultūrinės atskirties problemas. Bibliotekos renginių įvairovė didelė tiek pagal tematiką, tiek apimtimi. Bibliotekose renkasi ir nedidelės bendraminčių grupelės kartu užsiimti rankdarbiais ar literatūrine kūryba, ir

gausūs klaipėdiečių būriai susitikti su šalyje žinomomis asmenybėmis, aptarti naujai pasirodžiusias knygas.

Įvertinus bibliotekos ilgametę renginių organizavimo patirtį, padalinių stipriąsias puse, darbuotojų kompetenciją bei kintančius vartotojų poreikius buvo suformuotos renginių organizavimo kryptys, paskirstytos lėšos. Didieji bibliotekos padaliniai – Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos, Meno, Vaikų ir jaunimo skyriai, teritorinis Pempininkų padalinys turi sales, todėl renginius organizavo pagal individualius padalinių planus ir aktyviai dalyvavo įgyvendinant bendrus bibliotekos projektus ir programas. Mažesnieji padaliniai pagal galimybes organizavo nedidelius bendruomeninius renginius, spaudinių parodas.

Reikšmingiausių rezultatų kultūrinėje – edukacinėje veikloje biblioteka pasiekia per projektinę veiklą. Įgyvendinant projektus keičiami bibliotekos valdymo principai, keičiasi darbuotojų kompetencija. Sėkmingai įgyvendinti ir vartotojų pripažinimo sulaukę projektai dažniausiai tęsiami rengiant naujus projektus, ir galiausiai tampa bibliotekos veiklos kryptimi.

PROJEKTINĖ VEIKLA

Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyriaus darbuotojos 2018 metais parengė 16 projektų. Finansavimą gavo 11 projektų (bendra suma – 30752,2 Eur: Klaipėdos miesto savivaldybė papildomai projektinėms veikloms skyrė – 3500 Eur, Lietuvos kultūros taryba ir Kultūros paveldo departamentas – 20610 Eur, neformalaus vaikų švietimo programų įgyvendinimui skirta 5608,20 Eur, Kultūros paso programoms – 1034 Eur.

Projektas „Su/rasta Klaipėda“. *Tęstinis projektas, supažindinantis miestiečius su Klaipėdos nekilnojamojo kultūros paveldo objektais, įrašytais į www.biblioteka.lt/paveldas, bei praplečiantis jos turinį. Projektą finansavo Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (800 Eur).*

Projekto veiklas įgyvendino Vaikų ir jaunimo, Meno bei Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyrių darbuotojos. Pagal projektą miestiečiams suorganizuotos pažintinės ekskursijos: Kultūros paveldo departamento Klaipėdos skyriaus vyr. inspektorės Lauros Baliukonytės ekskursija po nekilnojamo kultūros paveldo objektą (Liepų g. 10), buvusį turtingo anglų kilmės pirklio, pramonininko Mae Lean, vėliau bankininko Aleksanderio (Alexander) vilą, kurioje šiuo metu veikia LUMINOR bankas; menotyrininkės, dailės pedagogės Simonos Mingėlienės ekskursija buvusiam Rumpiškės dvare, kuriame, bene vieninteliame iš Klaipėdos regiono dvarų, atkurtas autentiškas interjeras (dabartinė Adomo Brako dailės mokykla). Ekskursijų metu surinkta medžiaga patalpinta virtualioje nekilnojamojo kultūros paveldo svetainėje.

Kita šio projekto veiklos kryptis – paskaitos: Meno skyriuje suorganizuota filosofo Vytauto Valevičiaus paskaita – virtualus turas „Klaipėdos freskos“, kuriame dalyvavo ir freskų kūrėjai Angelina Banytė ir Juozas Vosylius; Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriuje suorganizuota

Vaido Pamparo paskaita-diskusija „Klaipėda ir jaunojo klaipėdiečio tapatybė“, Liutauro Kraniausko paskaita „Nusikaltimo erdvė – Klaipėda. Paskutinis XX a. dešimtmetis“.

Projektas „Skaitymai teatro šviesoje“. Projekto tikslas – teatro ir literatūros sintezės pagalba lavinti paauglių ir jaunimo kūrybiškumą. Projektą finansavo Lietuvos kultūros taryba, skyrusi 2400 Eur, UAB „Mūsų laikas“ – 200 Eur.

Projektas įgyvendintas Vaikų ir jaunimo skyriuje (Tilžės g. 9). Suorganizuoti 6 teoriniai ir praktiniai užsiėmimai: „Kūrybinio scenarijaus rašymas“ (vad. dramaturgas M. Valiukas); kūrybinės dirbtuvės „Literatūra stalo teatre“ (vad. „Stalo teatro“ vadovė S. Degutytė); „Žodį keičiant judesiu“ (vad. pantomimos teatro „A“ aktorius ir režisierius A. Mažonas); kūrybinių dirbtuvių ciklas „Sukurk knygos personažo lėlę“ (2 užsiėmimai, vad. „Klaipėdos lėlių teatro“ aktorės M. Mikalaukaitė ir R. Kutaitė); kūrybinis užsiėmimas „Literatūros kūrybinė improvizacija kitu kampu“ (vad. teatro „Kitas kampas“ aktorius B. Latėnas).

Projektas „Inovacijų laboratorija rytdienos kartai“. Dvimetis inovacijų projektas, kurio tikslas – naujais technologiniais sprendimais mažinti jaunimo skaitmeninę atskirtį ir ugdyti profesinę motyvaciją domėtis IRT. Projektą finansuoja Lietuvos kultūros tarybos, skyrusi 12700 Eur (2018 m. – 10750 Eur, 2019 m. – 1950 Eur), UAB „Mūsų laikas“ – 600 Eur, VšĮ „Robotikos mokykla“ (partnerio indėlis natūra) – 1000 Eur. Bibliotekos indėlis natūra (3D spausdintuvas) – 2660 Eur.

Projektą įgyvendina Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyrius, Vaikų ir jaunimo skyrius, vaikų centras „Ruoniukas“, Pempininkų biblioteka. Pagal projektą 2018 metais biblioteka įsigijo techninei kūrybai reikalingų priemonių: 5 Lego Mindstorms rinkinius, Minecraft Education žaidimą, inžinerinio projektavimo ir daiktų interneto mokymo priemonių, atnaujintas 3D spausdintuvas. Pagal projektą suorganizuoti mokymai bibliotekininkams „Lego dirbtuvės, panaudojant Lego Mindstorms robotus“ bei praversti pirmieji inovatyvūs Lego mokymai vaikams. Projektas bus tęsiamas 2019 metais.

Projektas „Info paketas menininkams“. Dvimetis projektas, kurio tikslas – suteikti menininkams meno vadybos, kitų žinių, padedančių sėkmingai veikti meno rinkoje. Projektą finansuoja Lietuvos kultūros taryba, skyrusi 3000 Eur (2018 m. – 1910 Eur, 2019 m. – 1090 Eur), UAB „Mūsų laikas“ – 300 Eur, bibliotekos indėlis natūra (dizainerio darbas) – 200 Eur.

Projektas įgyvendinamas Meno skyriuje. Projekto partneriai: Lietuvos dailininkų sąjungos Klaipėdos skyrius, Žemaitijos dailininkų sąjunga, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Žemaitijos skyrius, Lietuvos meno galerininkų asociacija. 2018 metais suorganizuoti 9 paskaitų ir praktinių užsiėmimų ciklai: „Menininko įvaizdžio kūrimas ir asmeninės kūrybos pristatymas internete: asmeninės interneto svetainės-portfolio kūrimas“ ir „Reklaminės-informacinės medžiagos kūrimas skaitmeninėje terpėje interaktyvios animacijos pagalba. Gebėjimų monetizavimas“, kuriuos pravedė lektorius N. Bakas; temą „Autorinės teisės ir jų apsauga. Kaip apsaugoti savo kūrybinius?“

pristatė lektorė G. Naprušienė. Taip pat nagrinėtos temos „Finansavimo paieška ir partnerystės nauda: privatūs rėmėjai, valstybiniai ir kt. fondai. Meno kūrinių saugojimo galimybės: valstybinės ir privačios kolekcijos, archyvai ir kt.“ (lektorė K. Tomkevičiūtė), „Bendradarbiavimas su meno galerijomis: personalinių ir grupinių parodų rengimas, edukacinių renginių organizavimas. Lietuvos ir tarptautinė meno rinka: festivaliai, mugės, menininkų rezidentūros ir kt.“ (lektorė S. Baliuckaitė), 2 praktinius užsiėmimus-konsultacijas tema „Meno kūrinių albumo, parodos katalogo ir kt. asmeninę kūrybą pristatančių leidinių leidyba: nuo koncepcijos iki galutinio produkto“ pravedė lektorius G. Skudžinskas.

Projektas „Sveikatos kultūros barometras“. *Dvimetis projektas bendruomenės sveikatos raštingumui didinti. Projektą finansuoja Lietuvos kultūros taryba, skyrusi 4200 Eur (2018 m. – 2250 Eur, 2019 m. – 1950 Eur), UAB „Mūsų laikas“ - 300 Eur.*

Projekto įgyvendinime dalyvauja Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyrius, Pempininkų biblioteka, Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyrius. Projekto partneriai: Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universitetas, Klaipėdos trečiojo amžiaus universitetas, KU sveikatos mokslų fakultetas.

Pagal partnerio Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universiteto Estijoje ir Suomijoje įgytas patirtis bibliotekininkams suteiktos žinios kaip stiprinti mentalinę sveikatą bei pristatyta metodika, kaip šių žinių mokyti gyventojus. Pagal sveikatos raštingumo ir atminties lavinimo programą „Sveikatos ir atminties piliulė“ lietuvių ir rusų kalbomis pravesta 14 mokomųjų renginių gyventojams, kuriuose dalyvavo 149 dalyviai, parengta keliaujanti literatūrinė paroda „Laimės piliulė“, kuri buvo eksponuota Pempininkų bibliotekoje, pabuvojo Telšių vyskupijos Caritas Klaipėdos regiono globos namuose, Klaipėdos miesto globos namuose, Suaugusiųjų švietimo mugėje. Klaipėdiečiams pristatyta kolegų iš Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos parengta programa „Literatūrinė vaistinė“.

Projektas „Istorijos galiūnas“. *Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio programa, skirta priminti Lietuvos praeities istorinius įvykius ir įvertinti jų įtaką šiandienos gyvenimui. Projektą finansavo Lietuvos kultūros taryba, skyrusi 2500 Eur, UAB „Mūsų laikas“ – 300 Eur, Klaipėdos miesto savivaldybės administracija – 500 Eur.*

Projektą įgyvendino Informacinių technologijų ir projektų valdymo, Meno, Vaikų ir jaunimo, Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyrių darbuotojos. Parengta kilnojamoji paroda „100 reikšmingiausių knygų apie Lietuvos istoriją“, apkeliavusi nemažai Klaipėdos gimnazijų, ir virtualus šios parodos variantas. Švenčiant liepos 6 d., Mindaugo karūnavimo dieną, Karlskronos aikštėje surengta intelektualinė-kūrybinė-sportinė šventė „Istorijos galiūnas“, kurios metu suorganizuoti žaidimai vaikams su Kake Make ir Netvarkos Nykštuku, bei mažojo istorijos galiūno paieškos pagal knygėlę „Kakės Makės enciklopedija apie Lietuvą“. Meno skyriuje suorganizuoti kūrybiniai užsiėmimai: „Mano krašto burinis laivas“ (su dailininku A. Urniežiumi), „Šilkinės

tautinių raštų interpretacijos“ (su tapytoja E. Lipinskaite), „Lietuvos istorinis karinis kostiumas“ (su fotomenininku A. Šeštoku ir Karo istorijos rekonstrukcijos klubo vad. E. Kazlauskiu) bei „Mane globojantis angelas“ (su A. Urniežiumi).

Projektas „IT suaugusiųjų akademija“. *Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programa. Finansavo Klaipėdos miesto savivaldybė, skyrusi 2000 Eur.*

Projektą įgyvendino Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyrius, parengęs 24 val. mokymo programą „IT suaugusiųjų akademija“, skirtą 50-65 amžius gyventojams, siekiantiems išlikti konkurencingais darbo rinkoje. Dalyviai buvo mokomi dirbti kompiuteriais ir pagrindinėmis biuro programomis: Word, Excel, PowerPoint ir kt., susipažino su bendroju duomenų apsaugos reglamentu ir savo teisėmis. Mokymuose dalyvavo 62 klaipėdiečiai.

Projektas „Prisijungusi Lietuva“. Klaipėdos miesto savivaldybės taryba 2018 m. lapkričio 29 d. sprendimu Nr. T2-252, pasirašė Bendradarbiavimo sutartį su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka ir įsipareigojo įgyvendinti iš Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšų finansuojamą projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“. Pagal šią sutartį Klaipėdos miesto savivaldybės viešajai bibliotekai skiriama techninė įranga viešojo interneto prieigai pagerinti ir pavedama dalyvauti gyventojų mokymuose, skatinant naudotis internetu. Su šio projekto partneriais „Langas į ateitį“ pasirašytas susitarimas sudaryti sąlygas bibliotekos VIP infrastruktūroje organizuoti gyventojų mokymus.

Klaipėdos miesto savivaldybės biudžeto finansavimas kultūros programoms. Klaipėdos miesto politikams apsisprendus iki 2019 metų padvigubinti finansavimą kultūrai ir šiai sričiai skirti apie 4 proc. nuo miesto biudžeto, 2017 metais bibliotekos renginių organizavimui iš miesto biudžeto skirta 13,5 tūkst. Eur, o 2018 metais – 20,2 tūkst. Eur. Biudžeto ir rėmėjų lėšomis finansuojamos tęstinės bibliotekos programos:

Programa „Klaipėdos knyga – 2017“. *Meno skyriuje tryliktą kartą suorganizuota Klaipėdos leidyklų ir leidėjų per metu išleistų knygų paroda ir gražiausios bei populiariausios knygų rinkimai. Šio renginio finansinis rėmėjas – UAB „Mūsų laikas“, informacinis rėmėjas – dienraštis „Klaipėda“.*

„Klaipėdos knyga-2017“ konkurse dalyvavo 10 leidėjų: Libra Memelensis, Eglės leidykla, spaustuvė „Druka“, Klaipėdos universiteto leidykla, Jūrininkų ligoninė, Kūrybos litorina, Lietuvos fotomenininkų Klaipėdos skyrius, VšĮ „Aido švyturiai“, VšĮ Palangos kūrybinė grupė „Mostas“, VšĮ „Verslas ar menas“. Leidėjai konkursui pristatė 15 leidinių.

Bibliotekos padaliniuose vyko konkursui pateiktų knygų pristatymai. Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriuje pristatytos knygos: „Jos didenybė Prūsijos karalienė Luizė Mėmelyje“, dalyvaujant autorei Jovitai Saulėnienei, dizainerei Aidai Zybarčiai, Klaipėdos „Rotary“ klubo „Karalienė Luizė“ prezidentei Jolantai Juškevičienei; knyga „Sielos preliudai“,

dalyvaujant autorei Silvijai Beatričei Petkevičiūtei, leidinio sudarytojai Eglei Jokužytei, koncertmeisteri Beatai Andriuškevičienei; leidinys „Klaipėdos jūrų krovinių kompanijos BEGA istorija“, dalyvaujant KJKK „BEGA“ valdybos pirmininkui Aloyzui Kuzmarskiui, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos generaliniam direktoriui Arvydui Vaitkui, „BEGA“ komunikacijos ir informacijos grupės vadovui Gediminui Gudavičiui.

Gražiausią Klaipėdos metų knygą rinko kompetentinga narių komisija, kuriai vadovavo Vilhelmas Giedraitis, Lietuvos grafinio dizaino asociacijos narys, dizaineris, populiariausią – bibliotekos skaitytojai. Konkurso nugalėtoja ir populiariausios ir gražiausios knygų nominacijose tapo Jovitos Saulėnienės knyga „Jos didenybė Prūsijos karalienė Luizė Mėmelyje“, kurią išleido spaustuvė „Druka“.

Programa „Interaktyvi bibliotekos palapinė“ – savaitės trukmės senamiesčio įveiklinimo kultūrinė-educacinė programa „Karlskronos“ aikštėje vykdoma nuo 2016 metų. Per 5 dienas suorganizuota 30 renginių, kuriuose dalyvavo per 4500 žiūrovų. Programos įgyvendinime dalyvavo 110 žmonių: bibliotekos darbuotojos, savanoriai, atlikėjai. Projektą rėmė: telekomunikacijų bendrovė „Telia“, Lietuvos jūrų muziejus. Projekto partneriai: Klaipėdos miesto savivaldybės kultūros centras Žvejų rūmai, Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras, Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka, Šiaulių miesto savivaldybės viešoji biblioteka, fechtavimo klubas „Klaipėdos riteriai“, sporto klubas „Okinava“, Klaipėdos miesto folkloro klubas „Šeimyna“, VšĮ „Robotikos akademija“.

Suorganizuoti renginiai: Pilies teatro improvizacija „Šelmiai“; Pantomimos teatro „A“ vaidybinės provokacijos ir linksmi žaidimai; Beno Šarkos judesio performansas „Tvam Asi“; sporto aistruiams skirtas Kyokushin Karate jaunųjų sportininkų pasirodymas. Suorganizuoti užsiėmimai šeimoms: tapyba ant šilko, drobinių maišelių dekoravimas, aitvarų, ženkliukų, šiaudinukų gamyba. Kūrybines galimybes pademonstruoti leido Šiaulių miesto savivaldybės viešosios bibliotekos atvežti šviečiantys molbertai ir smėlio staliukai, kolegos iš Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos kvietė užsukti į Literatūrinę vaistinę, veikė „Knygų ligoninės priimamasis“, buvo galimybė išbandyti 3D technologijas, paskraidinti bepilotes skraidykles, susipažinti su hologramų kūrimu. Liepos 6 d., Mindaugo karūnavimo dieną, tiek vaikai, tiek suaugę dalyvavo intelektualinėje-sportinėje-kūrybinėje šventėje „Istorijos galiūnas“, susitiko su Kake Make ir Netvarkos Nykštuku. Vakaraus vyko koncertai.

Programa „Pėdink į Girulius – 2018“. Trijų vasaros mėnesių renginių programa Girulių bibliotekoje suorganizuota keturioliktąjį kartą. Renginių sezoną tradiciškai atidarė Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų pučiamųjų orkestras. Renginių ciklą tęsė jaunos, nuo gimimo neregintios 20-metės menininkės, Silvijos Beatričės kūrybos vakaras „Sielos preliudai“. Naują programą „Vasaros vakaras“ pristatė akordeonistas Žygimantas Laurinavičius su savo mokiniais Donatu Butkumi ir Benu Jogminu, o D.Čepauskaitės eiles skaitė Edita Miravičiūtė. Birželio

mėnesio renginius užbaigė nuotaikingas Dailės ir Ramunės duetas – arfos, smuiko ir vokalo koncertas.

Aktorė Virginija Kochanskytė ir pianistė Inga Maknavičienė pristatė dedikaciją „Vincas Kudirka – poetas, kompozitorius, svajotojas“. Sąjūdžio 30-mečiui skirtą minėjimą „Laisvės keliu: Sąjūdžio vertė ir laikas“ surežisavo ir vedė Dalia Kanclerytė, vakarą pagyvino dainininkė Indrė Dirgėlaitė ir pianistas Marijus Kučikas, kamerinės vokalinės muzikos kūrinius atliko sopranai Giedrė Zeicaitė ir Auksė Marija Petronė (Vokietija). Fortepijonu grojo Renata Krikščiūnaitė-Barcevičienė. Literatūros gerbėjai turėjo išskirtinę progą susitikti su rašytoja Aldona Ruseckaite, kuri pristatė naujausią savo knygą „Dūžtančios formos. Romanas apie Vytautą Mačernį“. Aktorius Petras Venslovas pakvietė į literatūrinį mono spektaklį „HOMO SUM“, skirtą poetui Justinui Marcinkevičiui. Dalia Kanclerytė surengė nuoširdžių prisiminimų apie tėvą Stanislovą vakarą „Dedikacija Tėvui Stanislovui“ ir kalbino svečius vienuolius brolius Astijų, Benediktą ir Vincentą, kurie pažinojo garbųjį tėvą Stanislovą. Dainas atliko Angelė Joknytė.

Rugpjūčio mėnesį Giruliuose viešėjo ir „Nacionalinės ekspedicijos“ išpūdziais dalinosi profesorius, istorikas Alfredas Bumblauskas. Dar kartą žiūrovams pasirodė aktorė ir režisierė Virginija Kochanskytė, pristačiusi „Lietuviškų romansų vainiką“, skirtą Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui. Dedikaciją, skirtą filosofui, rašytojui ir kultūros veikėjui Vydūnui atliko aktorius Rimantas Bagdzevičius. Vasaros renginių ciklą „Pėdink į Girulius – 2018“ užbaigė jaunatviškas styginių instrumentų grupės „Q-art“, atlikęs nuotaikingas šiuolaikinės muzikos programą „Liepsnojančios stygos“.

Programa „Lietuviška knyga – ar jau skaitei?“, skirta lietuvių autorių kūrybos populiarinimui ir skaitymo aktyvinimui. Pagal šią programą Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriuje lankėsi rašytoja Laura Sintija Černiauskaitė, surengtas aktoriaus Andriaus Bialobžeskio poetų žemininkų kūrybos vakaras „Gražiausios eilės“, įvyko Žemaitijos rašytojų bendrijos išleistos poezijos knygos „Praviri langai“ sutiktuvės bei Laimos Petronienės autorinės knygos „Tik prisimink“ pristatymas, dalyvaujant menininkei Agnei Dragūnaitei, kuri atliko savo kūrybos dainas skambant Tibeto varpams.

Pagal šią programą Pempininkų padalinyje visus metus veikė nuolatos atnaujinama ir papildoma lietuviškų knygų paroda, kurios tikslas populiarinti lietuvišką grožinę literatūrą. Atsižvelgiant į Pempininkų mikrorajono gyventojų pageidavimus, suorganizuoti knygų pristatymai ir susitikimai su Vytautu V. Landsbergiu, Doloresa Kazragyte, Jolita Pamedityte ir Nijole Narmontaite. Renginius pagal šią programą organizuoja ir Vaikų ir jaunimo skyriaus darbuotojos.

Bibliotekos programa šeimai. Ši programa apjungia kelis renginių ciklus, vykdomus Pempininkų padalinyje ir Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriuje. Nuo 2015 metų, įgyvendinus projektą „Šeimos istorija: išsaugok atmintį“, tęsiamas renginių ciklą genealogijos tema. Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriuje suorganizuotas susitikimas su Lietuvos valstybės

istorijos archyvo Informacijos ir sklaidos skyriaus vedėja Neringa Češkevičiūtė, surengta paskaita genealogijos tema „Genealoginė savimonė ir didikas: Mikalojaus II Radvilos (1470–1522) atvejis“ bei susitikimas su etnopsichologu Liutauru Balsiu, kuris nagrinėjo temą „Tautos charakteris keturių elementų šviesoje“.

Pempininkų padalinio darbuotojos skaitytojus kvietė į **sveikos gyvensenos renginius**: „Veido odos priežiūra pavasarį. Esminės problemos ir kaip jas spręsti“ (lektorė Irena Būdvytiene), „Raktas be ligų iki 100 metų“ (prof. dr. A.M. Olšausko paskaita), „Žmogus ir dabartis: gyvenimo kokybės šaltiniai“ (susitikimas su ajurvedos klubo nariu Sauleniu Rimkevičiumi), knygos „Ideali figūra“ pristatymas, dalyvaujant knygos autorei, mitybos specialistei Rūtai Beišytei. Populiarūs buvo intuityviojo piešimo terapijos užsiėmimai su menininke Jūrate You Reya, Judesio ir šokio terapijos užsiėmimai su lektore J. Dainauskaite-Šileikiene, patyriminis užsiėmimas „Taro terapija“ su lektore J. Aužbikavičiene ir kognityvinės elgesio terapijos užsiėmimas „Kaip įveikti neigiamų minčių pinkles?“

Kitas Pempininkų padalinio renginių ciklas „**Mama, nedaryk klaidos**“, skirtas būsimoms mamoms bei šeimoms, auginančioms mažylius. Naudingomis žiniomis savo paskaitoje „Žindymas ir sveika žindyvių mityba“, dalinosi gydytoja B. Jarašiūnė, kas mėnesį E. Vareikytė-Sadauskienė jaunos tėvelius kvietė į „Nešioklių pasimatymus“. Šio padalinio darbuotojos, surengusios parodų ciklą „**Kai mažyliai užmiega**“, kviečia jaunas mamas, auginančias mažylius, bibliotekos stenduose eksponuoti savo kuriamus meno/buities dirbinius. Suorganizuotos penkios parodos, kuriose savo darbus eksponavo 11 mamų.

Programa „Meno akademija – nuo meno informacijos iki praktinių darbų“, skirta meno leidinių fondo populiarinimui, meno informacijos sklaidai ir klaidėdėčių kūrybiškumui skatinti.

„2018 metais Meno skyriuje įvyko 93 renginiai. Ir jie nebuvo pavieniai, atsitiktiniai, nereikšmingi. Visi renginiai buvo solidūs, profesionalūs, jiems buvo ruošiasi ir įdėta daug pastangų. Jau vien auditorijos suformavimas yra labai rimtas darbas, gal pats sudėtingiausias, nes renginių pasiūla Klaipėdos mieste, mano manymu, yra peržengusi poreikių ribą. Tad įtikinti, kad lankytojas būtinai turi ateiti į Meno biblioteką, reikia išmanyti ir vadybą, ir reklamos psichologiją. Nuolat gilinu savo žinias šioje srityje ir ieškau vis naujų informacijos sklaidos galimybių“, – teigia Meno skyriaus vedėja Birutė Skaisgirienė, kartu su kolege Edita Leskauskiene suorganizavusios menotyrininko Petro Šmito aštuonių „Meno istorijos“ paskaitų ciklą, profesoriaus architekto Algio Vyšniūno keturių paskaitų ciklą apie šiuolaikinę architektūrą, architekto Adomo Skiezgelo paskaitą „Šiuolaikinė skulptūra urbanistinėse erdvėse“, profesoriaus teologo Helmuto Arnašiaus keturių paskaitų ciklą „Erotika mene“, paskaitas „Buities estetikos“ tema, kurias skaitė lektorė savanorė Regina Jundulė, Klaipėdos valstybinės kolegijos lektorė Lolita Žalpienė, architektas Vytautas Paulionis. Be to surengta 10 dailiųjų amatų kūrybinių užsiėmimų. Užsiėmimai buvo skirti vaikams ir suaugusiems. Juos organizavo dailininkas Arūnas Urniežis, keramikė Julija Baranova, tapytoja

Eglė Lipinskaitė, akvarelininkė Virginija Urbonavičienė, menininkė Renata Sondaitė, fotomenininkas Artūras Šeštokas, tapytoja Jurgita Rancevienė, tautodailininkė Ramunė Našlėnienė. Užsiėmimai dažniausiai buvo organizuojami savaitgaliais, siekiant, kad renginiuose dalyvautų visa šeima. Komunikuojant su VšĮ „Informacijos ir paramos gausiai šeimai centras“, į užsiėmimus buvo pakviestos ir socialiai remtinės šeimos.

Kitas labai svarbus šio padalinio veiklos baras – parodinė veikla. „Parodos kasmet darosi vis profesionalesnės, solidesnės, susilaukiame pagyrų ir padėkų už parodų viešinimą ir sklaidą, už puikų ekspozicijų sudarymą“, – teigia Birutė Skaistgirienė, surengusi Romo Dalinkevičiaus tapybos parodą „Nida vėjuose“, vaikų dailės studijos „Varsa“ auklėtinės Patricijos Daugėlaitės personalinę parodą, dailės darbų katalogo „Ars Vitae“ pristatymą ir darbų parodą, Irenos Šarkuvienės piešinių parodą „Ištrigusios mintys“, dailininko Vaidoto Navardausko parodą „Po mano dangum“, Kosto Žuolio personalinės tapybos parodą „Povandeninis pasaulis“, Luanos Mas fotografijų parodą, grafikės Kristinė Belte ir jos dukros Ester parodą "Keturi metų laikai", Annos Drome (Onos Dromantienės) personalinę parodą "Žydinčios erdvės", Danutės Dapkevičienės ir Vaidoto Dapkevičiaus parodą „Fotografijos debiutas“, Astos Poškienės (Klaipėda) ir Sauliaus Drungelo (Londonas) fotografijų parodą „Gyvenimo gabaliukai“, Šarūno Šarkausko-Šarkos tapybos parodą „Paupiai“, Jurgitos Rancevienės tapybos parodą "Beldžiant į dangaus vartus", Eugenijaus Strockio personalinę parodą „Iš debesų“, Antano Virginijaus Krištopaičio jubiliejinę tapybos parodą „70+45“, Iliustracijų lagaminas-2 parodą „Baltijos iliustracija. Komiksai #2“, vizualiosios poezijos parodą „Raidžių paveikslai“.

Programa „Datos“ . Programos tikslas – gaivinti visuomenės istorinę atmintį, pagerbti asmenybes, palikusias savo įspaudą šalies, ypač Klaipėdos kultūroje. Gausus klausytojų būrys dalyvavo diskusijoje „Lietuvių kalbos ir valstybės vitražai: tauta, vertybės ir laikas“, minint „Lietuvių kalbos dieną“, kurią vedė humanitarinių mokslų daktaras, docentas, kalbininkas, LRT laidos „Lietuva mūsų lūpose“ vedėjas Antanas Smetona. Vydūno metams skirtame renginyje „Jaunystės formulė. Energija ir sveikata iš Vydūno ir šiuolaikinės perspektyvos“ savo įžvalgomis dalinosi Darius Ražauskas, lektorius, asmeninio efektyvumo treneris. Adolfo Ramanausko metams skirtame renginyje svečiavosi, ir su šio rezistencijos kovotojo gyvenimo peripetijomis supažindino Arvydas Anušauskas.

Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyrius aktyviai bendradarbiauja su miesto gimnazijomis. Kartu su „Aitvaro“ gimnazijos bendruomene surengė Klaipėdos miesto mokinių viktoriną-konkursą „Tau, Lietuva!“. Konkurse varžėsi šešios Klaipėdos ugdymo įstaigų komandos: Klaipėdos Hermano Zudermano gimnazija, Klaipėdos „Aitvaro“ gimnazija, Klaipėdos „Ažuolyno“ gimnazija, Klaipėdos technologijų mokymo centras, Klaipėdos turizmo mokykla, Klaipėdos „Vėtrungės“ gimnazija. Nugalėtojais tapo Klaipėdos Hermano Zudermano gimnazija.

Siekiant suaktyvinti jaunimo skaitymą ir reklamuoti šakinio fondo leidinius, atgaivinta primiršta darbo forma – kilnojamųjų parodų eksponavimas miesto mokyklose bei kitose įstaigose: kilnojamoji spaudinių paroda „Sportas ir aš: kodėl verta sportuoti?“, skirta 2018-ųjų Europos sporto miestui – Klaipėdai, eksponuota „Žemynos“, Vytauto Didžiojo, „Ąžuolyno“, „Aitvaro“, „Žaliakalnio“, Vydūno gimnazijose; kilnojamoji spaudinių paroda „100 reikšmingiausių knygų apie Lietuvos istoriją“, eksponuota Klaipėdos miesto savivaldybės viešojoje bibliotekoje, vėliau „Ąžuolyno“, „Aitvaro“, „Žaliakalnio“, „Žemynos“, Hermano Zudermano gimnazijose.

Kasmet, lapkričio mėnesį, pagal programą „Datos“ organizuojamas renginys „In memoriam kultūros šviesuoliams“. 2018 metais paminėtas iškilios kultūros asmenybės, menininko Algio Kliševičiaus (1950–2008) atminimas. Prisiminimais apie dailininką, kaligrafą dalinasi jo buvę kolegos ir bičiuliai Kristina Jokubavičienė, Anatolijus Klemencovas, Alvydas Klimas, Mindaugas Petrulis, Juozas Vosylius, Lolita Zemlienė. Fleita muzikos kūrinius atliko Akvilina Gaubienė. Renginį režisavo Dalia Kanclerytė.

Be pagrindinių renginių ciklų, kuriems skiriamos lėšos iš biudžeto, bibliotekos padaliniai vykdo kultūrinę veiklą be specialaus finansavimo, turimų išteklių pagrindu. Pavyzdžiui Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriaus vedėja Loreta Liutkutė yra subūrusi kuriančius ir kūryba besidominčius klaipėdiečius ir jiems suorganizavo 10 susitikimų, kurių metu buvo skaitoma kūryba, vykdo diskusijos įvairiomis temomis.

Šiame padalinyje, intensyviai bendradarbiaujant su mokyklomis, užgimė dar viena įdomi iniciatyva – bibliotekoje pristatyti Klaipėdos „Aitvaro“ ir „Vėtrungės“ gimnazijų mokinių vykdomo projekto „Dideli maži ekranai. Medijų raštingumas Lietuvos mokyklose“ kūrybiniai darbai – trumpo metražo filmai. Renginyje gausiai dalyvavo gimnazijų moksleiviai, mokytojai, tėvai. Filmų demonstravimo tradiciją vėliau pratęsė Eugenijaus Nedzinsko trumpo metražo filmo „Kopos“ peržiūra, pagyvenusių žmonių asociacijos filmo „Dainos ir jūros pašaukti“ peržiūra, klaipėdiečiai buvo pakviesti į dokumentinio filmo „Močiute, Guten Tag!“ peržiūrą. Dokumentinio filmo „Malonė“ pristatymas suorganizuotas dalyvaujant filmo režisierėi Daliai Kanclerytei.

Išskirtinis Kalnupės bibliotekos bruožas – bendruomeniškumas. Žvejybos uosto mikrorajone ši biblioteka yra vienintelis kultūros objektas. Užmezgusi bendradarbiavimo ryšius su bendruomenės atstovais biblioteka tapo bendruomenės centru, per kurį cirkuliuoja bendruomenės informacija, organizuojamos akcijos: 2018 m. padalinys dalyvavo projekte „Mes rūšiuojam“, akcijoje „Pripildyk mokinio kuprinę gerumu“. Suorganizuota bendra kaimynų talka, po kurios visi buvo pakviesti į biblioteką puodeliui arbatos; kartu su Žvejybos uosto bendruomene suorganizuotas susitikimas su aplinkos apsaugos ir taršos specialistais, kurie pasidalino naudingais patarimais, kaip išsaugoti švarią aplinką. Aktyvios mikrorajono moterys Marina Motiejauskienė, Žaneta Bespalova, Jolanta Starodubcevienė bibliotekoje organizavo kūrybinius užsiėmimus; ilgametė bibliotekos skaitytoja Kristina Jokšienė bibliotekoje pristatė autorinę tapybos darbų parodą.

Girulių bibliotekos vyriausioji bibliotekininkė Linutė Lazutkaitė teigia: „Dauguma renginių vyksta vasarą, tačiau ir kitais metų laikais jaukioje bibliotekos salėje (Galerijoje) vyksta koncertai, parodų pristatymai, Girulių bendruomenės susirinkimai ir kt.“. Girulių galerijoje per metus eksponuota 14 dailės parodų (516 eksponatų). Bene didžiausio susidomėjimo sulaukė Klaipėdos Dievo Motinos Globėjos ir Šv. Mikalojaus parapijos sekmadieninės kūrybinės studijos dalyvių kryželiu siuvinėtų darbų paroda „Magiškas siuvinėjimo pasaulis“ bei Lietuvos kariuomenės, LDK kunigaikštienės Birutės karininkų šeimų moterų sąjungos ir Vievio dailės mokyklos suorganizuotos tarptautinės lietuvių moksleivių piešinių parodos „Tėvynės labui“ eksponavimas. Parodos atidaryme dalyvavo Dragūnų bataliono karininkai, Birutės karininkų šeimų moterų sąjungos atstovės.

RENGINIAI JAUNIMUI

2017 metais Vaikų ir Jaunimo skyrių sujungimas kultūrinei veiklai įtakos neturėjo, nes padaliniai ir toliau veikė skirtingose patalpose ir aptarnavo skirtingas vartotojų grupes. 2018 metais pradėtas buvusio Jaunimo skyriaus patalpų (Tilžės g. 9) (toliau Jaunimo biblioteka) einamasis remontas apsunkino veiklą, tačiau buvo tęsiamas.

Per metus Jaunimo padalinyje suorganizuota 112 renginių, kuriuose dalyvavo 2262 dalyviai.

Apskritis I. Simonaitytės viešosios bibliotekos tyrimais „Jaunimo poreikiai bibliotekoje“ nustatyta, kad bibliotekų renginiai jaunimui tampa vis aktualesni – labiausiai vertinami susitikimai-diskusijos su žinomais visuomenės veikėjais, politikais, kurių metu jaunuoliai tikisi išsakyti savo nuomonę bei sužinoti jiems svarbių asmenų poziciją įvairiais klausimais. Būtent toks yra jaunimo bibliotekos renginių ciklas „Jaunimas ant karštos kėdės sodina...“, kai vyresniųjų klasių moksleiviams sudaroma galimybė pasirinkti žinomą asmenį, o biblioteka jį pakviečia dialogui su jaunimu. 2018 metais jaunimas ant karštos kėdės sodino rašytojus Alvydą Šlepiką, Rebeką Uną, socialinių tinklų įžymybę Mantvydą Leknickį.

Pagal tyrimus antroje vietoje – muzikiniai renginiai. Jaunimo biblioteka, įsigijusi vinilinių plokštelių grotuvą, pradėjo gausinti plokštelių kolekciją. Iš palėpės traukia senąsias vinilines plokšteles, jas intensyviai kataloguoja ir planuoja stiprinti veiklą muzikos populiarinimo kryptimi.

Tyrimė pažymima, kad jaunimui aktualūs darbai su kompiuteriais ir kompiuterinėmis programomis edukaciniai renginiai. Tęsiant projektą „Kitokia realybė bibliotekoje“, miesto moksleiviai su naujomis IRT technologijomis buvo supažindinami vienkartinėmis apsilankymų metu. Su 3D technologijomis ir elektronikos pagrindais jaunimo padalinyje iš viso buvo supažindinti 267 moksleiviai iš įvairių Klaipėdos mokyklų. Padalinio darbuotojos modernias technologijas demonstravo moksleiviams per renginį „Interaktyvi bibliotekos palapinė“, organizuotą Karlskronos aikštėje bei Girulių vaikų vasaros stovyklos dalyviams. Prie technologinių edukacijų svariai prisidėjo bibliotekos savanoris iš Ukrainos Andri Tuzhykov, jaunimo padalinyje vedęs Java ir Python programavimo mokymus (31 val.), kuriuos baigė 36 dalyviai.

Labai intensyviai į skyriaus kultūrinę veiklą buvo įsijungusi, deja, neilgai bibliotekoje dirbusi, vyr. bibliotekininkė Diana Aksamitauskaitė, suorganizavusi trylika paskaitų apie Kinijos kultūrą, supažindinusi klaipėdiečius su šios šalies raštu. Diana savo žiniomis apie Kiniją dalinosi ir su Kretingos rajono savivaldybės Motiejaus Valančiaus viešosios bibliotekos skaitytojais.

Jaunimo bibliotekos programa „**Jaunimo laisvalaikis – turinys ir formos**“ apėmė įvairias veiklas: suorganizuoti oratorių mokyklos mokymai „Pasitikintis oratorius“; įvyko susitikimas su kalbotyros specialiste Loreta Vaicekauskiene; suorganizuota konferencija „Jaunas žmogus ir knyga“, renginys jaunimui, skirtas A.Ramanausko-Vanago metams paminėti; surengta 11 jaunimo kūrybinių darbų parodų, 3 spaudinių parodos aktualiais klausimais. Padalinio erdves savo susitikimams pamėgo katalikiškas „Pakrantės“ merginų klubas, bendradarbiaujama su Vydūno, „Ažuolyno“, „Aukuro“, „Žemynos“, „Žaliakalnio“, „Vėtrungės“ gimnazijomis ir S. Dacho progimnazija. Klaipėdos jaunimas atranda Jaunimo biblioteką kaip atvirą erdvę įvairiems sumanymams ir idėjoms realizuoti. Jaunimo kultūrą Jaunimo bibliotekoje turi kurti ir kuria būtent jaunimas.

RENGINIAI VAIKAMS

Bibliotekos turi galias darbo su vaikais tradicijas ir ilgametę patirtį organizuojant renginius bei edukacinius užsiėmimus. Pastaraisiais metais LR kultūros, mokslo ir švietimo ministerijos šią veiklą pradėjo vertinti, formalizuoti ir finansuoti. Bibliotekos vaikų padaliniai įsijungė į neformalaus vaikų švietimo (NVŠ) ir Kultūros paso programų organizavimą.

Projektas „Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra“ (NVŠ). *Klaipėdos miesto savivaldybė (iš Europos Sąjungos finansinės paramos) patvirtino bibliotekos NVŠ programas, kurios įgyvendintos etapais: vasario-birželio mėnesiais pervadė 3471 Eur sumą. (programose dalyvavo 53 vaikai); spalio-gruodžio mėnesiais pervadė 2137,2 Eur sumą (dalyvavo 52 vaikai). Programos įgyvendintos Vaikų ir jaunimo skyriaus Vaikų padalinyje (toliau Vaikų skyrius) ir teritorinių padalinių vaikų centruose.*

NVŠ programa „Smalsučiai“ (įgyvendino Pempininkų bibliotekos vaikų centras „Gerviukas“). Organizuotos veiklos: teminiai stalo žaidimai, improvizacinio teatro kūrimas, konstravimas, pažintis su el. knygomis, garsiniai knygų skaitymai, literatūros analizė, diskusijos ir laisvalaikio žaidimai lauke. Buvo siekiama ugdyti informacinius gebėjimus, bendravimo įgūdžius, mąstymą. Pastaba: antrąjį pusmetį minėta programa apjungta su programa „Smalsučiai bibliotekoje“.

NVŠ programa „Smalsiausieji bibliotekoje“ (įgyvendino Pempininkų bibliotekos vaikų centras „Gerviukas“). Organizuotos veiklos: viktorinos, vaidinimai, kūrybinės dirbtuvės, etnografiniai žaidimai, susipažinimas su papročiais, išvykos. Siekta supažindinti vaikus su mus supančiu pasauliu, skirtingomis kultūromis, su biblioteka, bibliotekininko profesija, vaikų literatūra.

NVŠ programa „Būk išmanus“ (įgyvendino Kalnupės bibliotekos vaikų centras „Ruoniukas“). Vaikai buvo mokomi naudotis pagrindinėmis informacijos paieškos priemonėmis, teksto rašymo, formavimo pagrindų, supažindinti su bibliotekos fondų įdomybėmis, lavinami socialiniai ir kūrybiniai jų gebėjimai.

NVŠ programa „Skaitai knygas – kaupi žinias“ (įgyvendino „Kauno atžalyno“ bibliotekos vaikų centras „Pelėdžiukas“). Veiklos: informacinių gebėjimų ugdymo užsiėmimai – pažintis su bibliotekos ištekliais, informacijos paieškų sistemomis, organizuotos pasakų ekranizacijos pasitelkiant šešėlių teatrą, loginiai žaidimai, pamokų ruošą.

NVŠ programa „Linksmieji užsiėmimai vaikų bibliotekoje“ (įgyvendino Vaikų skyrius). Organizuotos veiklos: informacinių gebėjimų ugdymas, informacijos paieška, saugumas virtualiame pasaulyje, darbo su kompiuteriais įgūdžių formavimas.

Kultūros paso programos. Nuo 2018 metų LR Kultūros ministerija finansuoja vaikams skirtas programas, jeigu renginių kultūrinis lygis atitinka nustatytus kriterijus, būtinus Kultūros paso paslaugoms. Paslaugų finansavimo ir administravimo funkcijas atlieka Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras kartu su Švietimo informacinių technologijų centru. Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka parengė ir akreditavo 3 programas, skirtas 1-4 klasių mokiniams.

I etape (spalio-gruodžio mėn.) gauta suma – 1034 Eur. Dalyvavo 302 vaikai.

Kultūros paso programa **„Žengiam į knygos pasaulį“** (Vaikų skyrius). Programos tikslas – supažindinti su bibliotekos fondais, bibliotekos paslaugomis, išmokyti naudotis LIBIS katalogu.

Kultūros paso programa **„Lietuvos etnografinių regionų įdomybės“** (Vaikų centras „Gerviukas“). Programos tikslas – naudojant patrauklius ir įtraukiančius metodus, paskatinti moksleivius domėtis savo šalies istorija ir Lietuvos regionų kultūros paveldu.

Kultūros paso programa **„Vaikas ir knyga“** (Vaikų centras „Pelėdžiukas“) Programos tikslas – tradicinėmis ir novatoriškomis priemonėmis formuoti vaikų skaitymo įgūdžius, skatinti juos domėtis literatūra, supažindinti su skirtingais informacijos perteikimo ir perėmimo būdais, suteikiančiais galimybę netradiciškai pažvelgti į knygų pasaulį.

Gimtadieniai bibliotekose. Tėvams sukurta galimybė užsakyti edukacinį renginį gimtadienį švenčiantiems vaikams. Renginiai organizuojami pagal du scenarijus – „Smagioji laboratorija“ ir „Piratiški nuotykių bibliotekoje“. Šventės organizuojamos vaikų padaliniuose. Vaikų skyriuje suorganizuoti 7 gimtadieniai, kuriuose dalyvavo 127 dalyviai. Vaikų centras „Gerviukas“ suorganizavo 5 vaikų gimtadienio šventes, kuriuose dalyvavo 70 dalyvių. Įvertinus, kad tokio pobūdžio renginiams yra poreikis, Vaikų centras „Ruoniukas“ taip pat parengė nuotaikingą edukacinę programą „Gimtadienis kosmose“, skirtą 6-10 metų vaikams bei jų tėveliams.

Vasaros skaitymo programos. Skaitymas vasaros metu padeda vaikams išsaugoti mokslo metais susiformavusius skaitymo įgūdžius ir juos sustiprina. Vasaros skaitymo programos,

pritaikius Niujorko Queens viešosios bibliotekos patirtį, bibliotekoje organizuojamos nuo 2004 metų.

Apskričių viešosioms bibliotekoms inicijavus programą „Vasara su knyga“, organizuojamą panašiais principais, svarstėme galimybę atsisakyti savos vasaros skaitymo programos, tačiau vaikų bibliotekų specialistų nuomone, mūsų programa yra įgijusi pripažinimą, organizuojama bendradarbiaujant su pedagogais, vaikai jos laukia, todėl buvo nuspręsta informuoti vaikus apie abi šias programas, suteikti galimybę rinktis ir tęsti teminių vasaros skaitymo programų organizavimą.

Kadangi 2018 metais Klaipėda paskelbta Europos sporto miestu, o Britų eseistas, poetas Džozefas Adisonas (Joseph Addison) teigė: „Skaitymas protui yra tas pats, kas fizinis lavinimas kūnui“, tai vasaros skaitymo programai parinkta tema „Skaitau ir sportuoju“. Vaikų laukė pačios tikriausios šiuolaikinės penkiakovės rungtys: fechtavimasis, šaudymas, jojimas, plaukimas, bėgimas, kurias jie turėjo įveikti skaitydami knygas, mankštinami protą, treniruodami vaizduotę, dalyvaudami varžytuvėse ir kviesdami draugus prisijungti. Vaikų bibliotekose įsikūrė maži sporto klubai, kur vaikai užsiregistravę gavo registracijos lapą (penkiakovės olimpinę trasą) ir pasitelkę sportinį azartą rinko spalvotų lipdukų kolekciją. Programos metu pasiekti rezultatai: dalyvių – 595, perskaityta 3777 knygos, sukurta kūrybinių darbų ir atlikta gerų darbų – 232; išspręsta kryžiažodžių – 711; dalyvauta sportinėse-kūrybinėse varžytuvėse – 236; prisijungė naujų skaitytojų – 95. Visą vasarą Vaikų skyriuje veikė literatūrinė paroda „Šimtas reikšmingiausių knygų vaikams“. Programos dalyviai iš visų bibliotekos padalinių buvo pakviesti į Vaikų skyriuje organizuotus susitikimus su rašytojais S.Poškumi, V. Šidlausku, Rebeka Una, N. Vaitkute, E. Daciute. Pempininkų bibliotekos vaikų centre „Gerviukas“ vaikai turėjo galimybę bendrauti su rašytojais V. V. Landsbergiu, T. Dirgėla.

Vaikų vasaros užimtumo programa „Žalioji biblioteka“. Gamtos prieglobstyje įsikūrusi Girulių biblioteka vasaros metu tampa patrauklia vieta vaikų laisvalaikiui.

Edukacinė dienos stovykla. „Žalioji biblioteka“ – nuo 2005 metų įgyvendinamas projektas, kurį 2018 metais 1500 Eur suma finansavo Klaipėdos miesto savivaldybė. Stovyklai nuo pat pradžių vadovauja vyriausioji bibliotekininkė Irina Tabak, jai talkino kitų bibliotekos padalinių darbuotojos ir savanoriai: Eva Ruginytė, Evelina Želvytė, Jekaterina Tabak, Andri Tuzhykov. Per vasarą Girulių bibliotekoje stovyklavo 103 vaikai (5 pamainos).

Stovyklaujantiems vaikams organizuojami užsiėmimai, kuriais siekiama skatinti skaitymą, pilietiškumą, kūrybiškumą. Vaikai turėjo galimybę bendrauti su vaikų rašytoja N. Kepeniene, greitojo skaitymo mokė V. Daukšienė, su Brailio raštu supažindino Lietuvos aklųjų bibliotekos Klaipėdos filialo vedėja Daiva Žiemelienė, Eglė Jokužytė pristatė Sigitą Poškaus knygą „Baltijos valdovė“, skirtą tiek regintiems, tiek neregiams. Timuras Banza vaikams pasakojo apie senąją Girulių gyvenvietę ir organizavo ekskursiją po Girulių Juodąją tvirtovę – II pasaulinio karo metų

hitlerininkų priešlėktuvinės gynybos įtvirtinimus. Vaikai bendravo su policijos pareigūnais ir jų augintiniu, belgų aviganiu Naruto. Visuomenės sveikatos biuro specialistai vaikus supažindino su sveiku gyvenimo būdu ir fizinio aktyvumo svarba. Klaipėdos skęstančiųjų gelbėjimo tarnybos komanda stovyklos dalyvius įspėjo apie pavojus jūroje, mokė plaukti ir gelbėti skęstančiuosius. Specialistė Rūta Vitkauskienė iš Klaipėdos VMI padėjo vaikučiams suprasti kas yra mokesčiai, pristatė VMI „Kvitų žaidimą“.

Partnerystė su mokyklomis. Vaikus aptarnaujantys padaliniai veiklą vykdo kartu su švietimo sistemos darbuotojais. Pasirašytos sutartys su daugeliu vaikų ugdymo įstaigų. Pavyzdžiui, Vaikų skyriuje kiekvieną mėnesį organizuojami 2-3 teminiai renginiai įvairių Klaipėdos miesto mokyklų bei darželių auklėtiniams. Šioje bibliotekoje kūrybinius darbelius eksponavo Klaipėdos moksleivių saviraiškos centro, Klaipėdos karalienės Luizės jaunimo centro, S. Dacho progimnazijos, „Vitės“ pagrindinės mokyklos moksleiviai. 2018 m. iš viso skyriuje suorganizuota 22 kūrybinių darbų parodos, kuriose eksponuota 554 darbeliai. Vaikų centro „Ruoniukas“ darbuotojos partnerius turi ir bendras veiklas organizuoja su Klaipėdos moksleivių saviraiškos centru, Martyno Mažvydo progimnazija, Hermano Zudermano gimnazija, Vydūno gimnazija, „Gilijos“ pradinė mokykla, „Medeinės“ mokykla, Dvasinės pagalbos jaunimui centru bei lopšeliais-darželiais „Versmė“ ir „Bangelė“.

VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

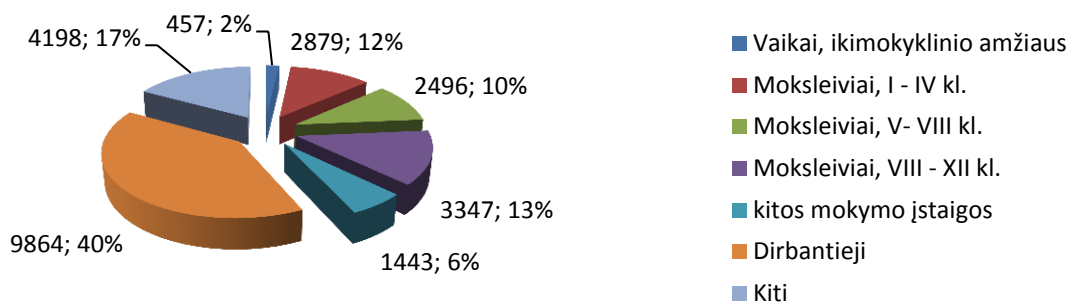
Pagal oficialią statistiką gyventojų skaičius Klaipėdos mieste vis dar mažėja, ir 2019 m. pradžioje buvo 148090 gyventojų. Mieste mažėjant gyventojų, 0,1 proc. mažėjo ir registruotų vartotojų. Tačiau įsisąmoninus faktą, kad bibliotekos paslaugomis naudojasi tik 16,5 proc. gyventojų, akivaizdu, kad rezervas didžiulis, tik potencialių vartotojų dar nepasiekė žinia apie bibliotekoje vykdomas programas ir įvykusius pokyčius, arba vis dar neradome raktą į vartotojų poreikių zoną, kurioje biblioteka gali būti naudinga.

Vartotojų skaičius iš viso SVB 2018 m. – 24526 (2017 m. – 24685, 2016 m. – 24001), t. sk. vaikų – 5922 (2017 m. – 5832, 2016 m. – 5692):

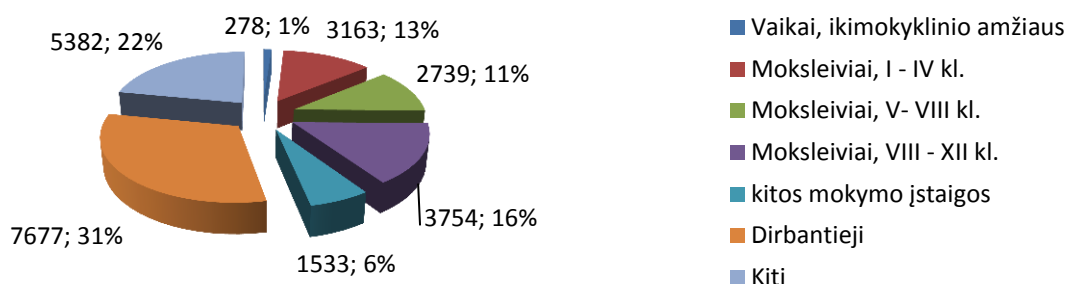
- VB skyriuose registruotų vartotojų skaičius augo – 7846 (2017 m. – 7718, 2016 m. – 7648), t. sk. vaikų – 1614 (2017 m. – 1409, 2016 m. – 1428);
- teritoriniuose padaliniuose mažėjo – 16680 (2017 m. – 16967; 2016 m. – 16353), t. sk. vaikų – 4931 (2017 m. – 5506; 2016 m. – 4264).

Bibliotekos vartotojų sudėties pokyčiai pavaizduoti 2016–2018 metų diagramose.

Vartotojų sudėtis 2017 m.:

Vartotojų sudėtis 2018 m.:

Bibliotekose daugiau registravosi moksleiviai (+5 proc.), kiti (+5 proc.) mažiau dirbantieji (-9 proc.), ikimokyklinio amžiaus (-1 proc.). Vaikų ir jaunimo skyriuje registruotų skaitytojų-vaikų skaičius išaugo 13 proc., greičiausiai dėl čia įgyvendintos „Kultūros paso“ programos, nes programoje dalyvavusiems vaikams buvo pasiūlyta tapti skaitytojais, nemokamai išduoti skaitytojo pažymėjimai. 2018 metais bibliotekos padaliniuose apie 70 proc. vartotojų persiregistravo, o naujai įsiregistravo apie 30 proc.

Lankytojų skaičius SVB – 403057. (2017 m. – 419142, 2016 m. – 406839), t. sk. vaikų – 102553:

- VB skyriuose – 113561 (2017 m. – 110515), t. sk. vaikų – 15100;
- teritoriniuose padaliniuose – 289496 (2017 m. – 308627), t. sk. vaikų – 87453.

Visuose bibliotekos padaliniuose lankytojų skaičius augo, išskyrus „Kauno atžalyno“ padalinį (-14794), kurio veikla, ruošiantis rekonstrukcijai, buvo sutrikdyta; ir Kalnupės padalinį (-436), kuris buvo pertvarkomas po remonto darbų. Ženkliai lankytojų skaičius sumažėjo Miško padalinyje (-10866), kur patikslinta lankytojų apskaita. Lankytojų skaičius augo: Vingio bibliotekoje (+2415), Suaugusiųjų skaitytojų ir informacijos skyriuje (+1817), Debreceno bibliotekoje (+1593) Laukininkų bibliotekoje (+1396).

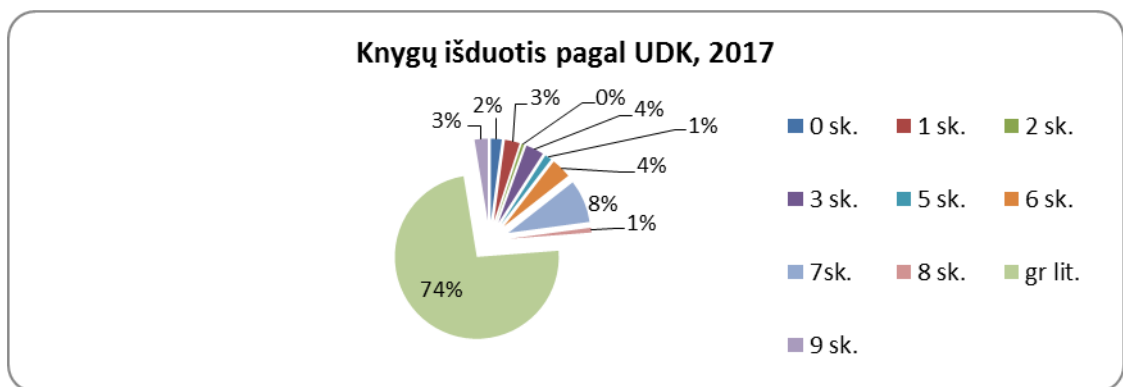
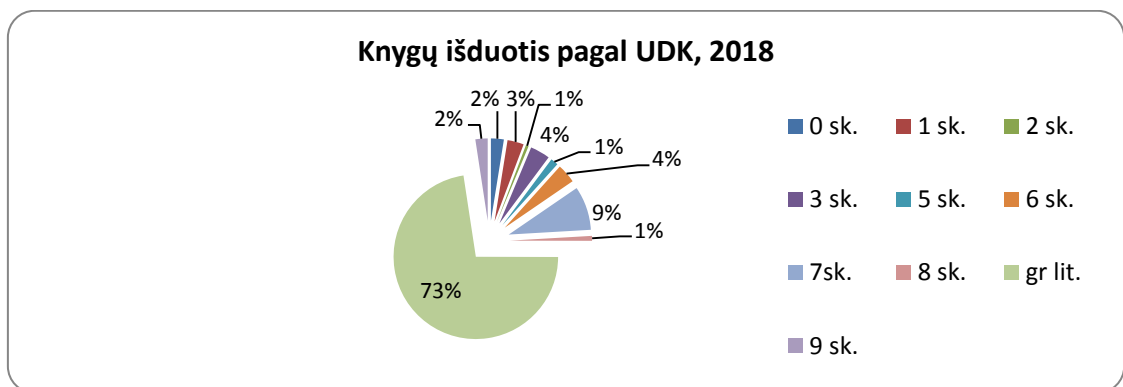
Vidutiniškai per metus vartotojai bibliotekos padaliniuose apsilanko 16 kartų. Mažesnis lankomumas Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos, Meno, Vaikų ir jaunimo skyriuose, Debreceno, „Kauno atžalyno“, Šiaulių padaliniuose. Didesnis – Miško, Melnragės, Pempininkų, Vingio padaliniuose. Nors Kalnupės bibliotekoje bendras lankytojų skaičius mažėjo, tačiau lankomumas išliko didžiausias (25), nes po remonto Kalnupės bibliotekos vaikų centre

„Ruoniukas“ atnaujinus baldus, sukūrus jaukią aplinką ir suintensyvinus kultūrinę veiklą, lankomumas taip pat intensyvėjo. Vaikų lankytojų skaičius didėjo ir Vaikų skyriuje. Kituose padaliniuose lankytojų vaikų skaičius mažėjo, labiausiai – Pempininkų padalinio vaikų centre „Gerviukas“ (-10698) bei dėl pasirengimo rekonstrukcijos darbams „Kauno atžalyno“ (-7435) padalinyje. Minimios vaikų lankymosi mažėjimo priežastys: vaikų užimtumo didėjimas; padidėjus tėvų atsakomybei – vaikai vieni nebeleidžiami lankytis bibliotekose; patys tėvai ateina vaikams paimti knygų. Netenkama skaitytojų reikalaujant tėvų sutikimo, nes ne visi tėvai pripažįsta skaitymo naudą vaikų lavinimui ir sutikimo reikalavimas jiems atrodo perteklinis.

Dokumentų išduotis SVB – 743817 vnt. (2017 m. – 735466 vnt., 2016m. – 729985 vnt.), t. sk. vaikams – 158893 (2017 m. – 178660, 2016 m. – 162028):

- VB skyriuose – 239729 vnt. (2016 m. – 241004 vnt.) t. sk. vaikams – 52112 vnt. (2017 m. – 52246 vnt. (2016 m. – 51619 vnt.);
- Teritoriniuose padaliniuose – 504088 vnt. (2017 m. – 495874 vnt., 2016 m. – 488981 vnt.), t. sk. vaikams – 106781 vnt. (2017 m. – 126414 vnt., 2016 m. – 110409 vnt.).

Pagal dokumentų rūšį knygų ir kitų dokumentų išduotis (be periodikos) sudaro 63 proc., periodiniai leidiniai – 36 proc., kitų rūšių dokumentų išduotis sudaro tik 1 proc.

Palyginus 2018 metų knygų išduoties diagramą su 2017 metų diagrama akivaizdu, kad klaipėdiečių skaitymo įpročiai beveik nesikeitė. Bendra dokumentų išduotis padidėjo 1 proc.

Lyginant su ankstesniais metais dokumentų išduotis mažai skyrėsi ir pagal kalbas: lietuvių kalba išduota 83 proc. dokumentų, rusų kalba – 14 proc., kitomis kalbomis – 3 proc.

Miesto autobusų stotelėse prieš 2 metus įsteigėme 20 knygų mainų lentynų, kurias bibliotekos darbuotojos 2 kartus per savaitę papildė skaitytojų dovanotomis knygomis. Nors patys sau sudarome konkurenciją, džiaugiamės, kad mūsų dėka knygos randa naujus šeimininkus.

BIBLIOGRAFINIS INFORMACINIS DARBAS

Bibliotekų informaciniai fondai vis rečiau naudojami, nes Google sėkmingai keičia enciklopedijas, žinynus ir žodynus. Ilgus metus visuose bibliotekos padaliniuose ypatingai saugota bibliotekos fondų dalis tampa retai naudojama, todėl mažinamas egzempliorių skaičius.

Lietuvos integrali bibliotekų informacinė sistema (LIBIS). Bibliotekinių procesų automatizavimas vykdomas nuo 1997 metų, o nuo 1999 metų gruodžio 21 d. bibliotekos katalogas, kurtas UNIKAT pagalba, konvertuotas į LIBIS, kuri išplėtė bibliotekinių procesų skaitmenizavimo galimybes. 2018 metais LIBIS katalogas papildytas 2432 naujais bibliografiniais įrašais, rekataloguoti 331 įrašai. Didelis dėmesys skiriamas bibliotekos Jaunimo padalinyje saugomos vinilinių plokštelių kolekcijos katalogavimui. Plokšteles kataloguoja Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus bei Jaunimo padalinio darbuotojos.

Per 2018 metus sukurti 1716 analiziniai įrašai: 1526 („Vakarų ekspresas“), 190 („Vakarų Lietuva“). Papildyta reikšminių žodžių DB – iš viso 48048 reikšminiais žodžiais.

LIBIS naujinimai 2018 metais buvo nežymūs ir esminio poveikio bibliotekos veiklai neturėjo. Esant nesklandumams LIBIS darbe sprendimų ieškoma kartu su sistemos priežiūrą vykdančia UAB „Asseco Lietuva“ – kreiptasi 57 kartus. Metų pabaigoje patvirtintos ir uždarytos 4 rekatalogavimo sąskaitos, patvirtinta ir uždaryta 18 periodikos sąskaitų, sudaryti laikraščių komplektai, surašytos komplektų ir žurnalų vienetų kainos.

2018 metų pabaigoje bibliotekos elektroniniame kataloge <http://katalogas.biblioteka.lt> iš viso buvo 112510 bibliografinių įrašų.

Bibliotekos elektroninio katalogo populiarumas auga. Vis daugiau vartotojų naudojami leidinių užsakymo, rezervavimo ir leidinių grąžinimo termino pratęsimo paslaugomis. Bibliotekos elektroninio katalogo virtualių apsilankymų skaičius per metus išaugo 7,5 % (15965), paieškų skaičius – 22% (103991).

Dokumentų užsakymo statistika: užsakomų egzempliorių skaičius išaugo 31 proc., užsakyta 4500 vnt. leidinių (2017 m. – 3084 vnt.) (populiariausia grožinė literatūra, taikomieji mokslai, medicina, visuomenės mokslai, filosofija, psichologija); rezervuota 21 proc. daugiau, t. y. 6392 vnt. leidinių (2017 m. – 5001 vnt.); atmesti užsakymai – 260 vnt. (priežastys: dažniausiai nerasta vietoje arba nebeaktualus užsakymas).

Bibliotekos darbuotojams keliamas uždavinys naujai užsiregistravusius vartotojus išmokyti naudotis visomis LIBIS galimybėmis. Įgiję LIBIS naudotojo žinių vartotojai tampa savarankiški ir

vis rečiau prašo bibliotekinių pagalbos. 2017 metais SVB Bibliografijos ir informacijos skyrius prijungtas prie Skaitytojų aptarnavimo skyriaus ir pavadintas Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriumi, kuriame liko tik viena vyriausiojo bibliografo pareigybė. Trys bibliografų pareigybės yra didžiuosiuose bibliotekos padaliniuose. Bibliotekos informacinės veiklos pobūdis kinta. Bendro pobūdžio informaciniams poreikiams tenkinti internetas keičia bibliotekos informacines paslaugas, tačiau prireikus gilesnės, specializuotos, patikimos informacijos ar ekspertinių konsultacijų, vis dar vertinama bibliografų pagalba.

Dažniausiai bibliotekinių pagalbos prireikia vartotojams ieškant informacijos LIBIS kataloge, internete. Per 2018 metus suteikta 4607 konsultacijos interneto naudojimo klausimais. Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriuje tęsiamos veiklos pagal projektą „Šeimos istorija – išsaugok atmintį“. Darbuotojos, įsigilinusios į genealoginės informacijos paieškos galimybes, organizuoja mokymus, teikia konsultacijas vartotojams, ieškantiems giminės šaknų, kuriantiems šeimos genealoginį medį. Pagal projektą įkurtos šeimos istorijos išsaugojimo dirbtuvėlės, aprūpintos skaidrių, negatyvų, nuotraukų ir kitų dokumentų skaitmeninimo įranga. Dirbtuvėlėse asmeninius archyvus skaitmenino 74 vartotojai, kurie buvo mokomi dirbti su įranga, iškilus problemoms – konsultuojami, o neįgalių ir garbaus amžiaus žmonių prašymu bibliotekininkai dokumentus skaitmenino patys. Pempininkų bibliotekoje nustatytomis darbo valandomis vartotojams buvo teikiamos konsultacijos e-paslaugų naudojimo klausimais.

2018 metais vartotojai iš viso pateikė 72967 užklausas, t. sk. elektroninėmis priemonėmis 30319 (2017 m. – 87021, t. sk. elektroninėmis priemonėmis – 21869). Adresinės užklauros sudaro 55 proc., teminės – 32 proc., tikslinamosios – 8 proc., faktografinės – 3 proc. Daugiausiai teminių užklausių pateikta grožinės literatūros klausimais, antroje vietoje klausta meno informacijos, trečioje – visuomenės mokslų temomis. Daugiausiai bibliografinių, informacinių užklausių sulaukė Vaikų ir jaunimo skyriaus darbuotojos (20418).

Kraštotyros veikla. Bibliotekos fonduose nekaupiami kultūros vertybėms priskiriami leidiniai, todėl biblioteka nedalyvauja virtualios elektroninio paveldo sistemos VEPS kūrime, tačiau biblioteka inicijavo ir tęsia Kultūros rėmimo fondo finansuoto projekto „Gyvoji kraštotyra“ įgyvendinimą. Tikėdamiesi, kad mūsų vaikams ir vaikaičiams bus įdomu pajusti tarybinių ar dar ankstesnių laikų gyvenseną iš autentiškų tėvų ir senelių pasakojimų, pamatyti nykstančius to laikotarpio ženklus, kvietėme ir toliau kviečiame miestiečius dalintis su gyvenimu Klaipėdoje susijusiais rašytiniais ar žodiniiais prisiminimais, senosiomis nuotraukomis, atvirukais, piešiniais, laiškais, kitais dokumentais ar jų fragmentais. 2018 m. pabaigoje pasirašyta sutartis su UAB „DIZI“ dėl virtualių pasakojimų portalo „Klaipėda: gyvoji kraštotyra“ sukūrimo, kur numatyta galimybė vartotojams įvesti tekstus, vaizdo ir garso medžiagą bei ją atkurti pačioje svetainėje integruotomis priemonėmis.

2018 metų pabaigoje, atnaujinus bibliotekos interneto svetainę www.biblioteka.lt iškilo būtinybė pertvarkyti ir šioje svetainėje talpinamą Virtualią Klaipėdos krašto dailės galeriją. Meno skyriaus darbuotoja Edita Leskauskienė atliko paruošiamuosius tinklapio reorganizavimo darbus ir kūrė būsimo atnaujinto tinklapio dizainą. Jos profesionalios žinios šiame darbo bare buvo itin reikšmingos. 2019 metais numatomas svetainės turinio atnaujinimas.

2014 m. Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka, vykdydama projektą „Klaipėdos nekilnojamosios kultūros paveldas: realus ir virtualus“, sukūrė interneto svetainę „Klaipėdos miesto nekilnojamosios kultūros vertybės“, kurioje lietuvių ir anglų kalbomis yra pateikta informacija apie Klaipėdos miesto paveldo objektų, įrašytų į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, pagrindiniai duomenys: dabartinis vaizdas (kai kurių objektų – ir 2002 m.) ar dislokacijos vieta, atsiradimo data, pirminė jų paskirtis, istorinė, architektūrinė, urbanistinė ar techninė vertė. Kasmet biblioteka teikia projektus Lietuvos Respublikos kultūros paveldo departamentui dėl krašto kultūros paveldo sklaidos. 2018 įgyvendintas projektas „Su/rasta Klaipėda“ (žr. sk. *Projektai, psl.17*), kurio tikslas buvo įvairaus amžiaus klaipėdiečius supažindinti su miesto nekilnojamoju kultūros paveldu, atrasti miesto istorijai svarbius architektūros objektus ir autentiškas (nykstančias arba jau restauruotas) jų erdves.

VIEŠINIMAS

Visą bibliotekos renginių vizualinę reklamą kuria meno skyriaus darbuotoja, dizainerė Vida Mečionienė. Esant būtinybei jai talkina šio skyriaus darbuotoja Edita Leskauskienė. Bibliotekos paslaugų ir renginių viešinimas vykdomas per Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyrių, pranešimus spaudai dažniausiai rengia skyriaus vedėja Jolita Baltrimienė.

Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriaus darbuotojos savo padalinio paslaugas viešina komunikuodamos su įvairių įstaigų ir organizacijų darbuotojais, suinteresuotais asmenimis. Skyriaus vedėja Loreta Liutkutė, siekdama viešinti bibliotekos veiklas, informuoti apie naujas paslaugas, supažindinti su įgyvendinamais projektais, pristatė bibliotekos veiklas bei paslaugas VŠĮ „Trečiasis amžius“ studentams, jos iniciatyva pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su asociacija „Žemaitijos rašytojų bendrija“, Klaipėdos „Aitvaro“ gimnazija, Klaipėdos sutrikusios psichikos žmonių centro globos bendrija. Jos parengtos publikacijos: „*Įkvėpta Čiurlionio: kūryba neregintomis akimis*“. – Voruta, 2018 m. balandžio 8 d. Prieiga per interneto svetainę www.voruta.lt; „*Įkvėpta Čiurlionio*“. – Tarp knygų, 2018 m. nr. 4, p. 40; „*Sąjūdžio metraščiai: Sauliaus Jokužio archyvinės fotografijos paroda*“. – Vakarų ekspresas, 2018 m. liepos 14 d., p. 4; „*Mirti ramiai, gyventi garsiai: Tėvo Stanislovo fenomenas*“ [apie Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos Girulių padalinyje įvykusį renginį, skirtą Tėvui Stanislovui]. – [Žiūrėta 2018 m. rugpjūčio 13 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2018-08-13-mirti-ramiai-gyventi-garsiai-tevo-stanislovo-fenomenas/171275>>; Vakarų ekspresas, 2018 m. rugpjūčio 3 d., Valstiečių laikraštis, 2018 m. rugpjūčio 18 d. p. 17; „*Pėdink į Girulius*“. – Tarp knygų, 2018

m. rugsėjis, nr. 9, p. 39; „Paskaita – apie praeities nusikaltimus“. – Klaipėda, 2018 m. lapkričio 15 d., p. 3; „Susitikimas su rašytoju ir filosofu J. Melniku“ – Klaipėda, 2018 m. lapkričio 23 d., p. 16; „Malonė“ – aktualumo neprarandantis filmas apie lietuvius pabėgėlius“. – Bernardinai.lt, 2018 m. gruodžio 29 d. Prieiga per interneto svetainę www.bernardinai.lt.

Meno skyriaus renginių lankytojai, pasibaigus vienam renginiui, gaudavo informacinius lapelius su artėjančių renginių ir paskaitų grafiku. Visų paskaitų ir renginių lankytojai buvo skatinami registruotis ir palikti savo kontaktinius duomenis asmeniniams kvietimams įteikti. Renginių reklamai buvo naudojamos visos įmanomos galimybės – socialiniai tinklai, elektroninis paštas, asmeninės pažintys ir kt. Meno skyriaus vedėja Birutė Skaigirienė apie renginius, eksponuojamas parodas publikavo aštuonis straipsnius dienraštyje „Klaipėda“ ir priede „Duryš“.

Pempininkų bibliotekos darbuotojos apie pastangas viešinti savo veiklą teigia: „...sukurta besidominčių renginiais duomenų bazė, renginiai reklamuojami bibliotekos Facebook paskyroje, įvairiuose vietinės reikšmės portaluose, skelbimus talpiname bendruomenės namuose, Žvejų kultūros rūmuose. „Balticum“ televizijos apsilankymai renginiuose padeda pritraukti daugiau rengėjų, lengviau sekasi pritraukti įvairių sričių lektorius, kad dovanai pasidalintų su mikrorajono bendruomene savo žiniomis. 2018 metais „Balticum“ televizija padalinyje apsilankė net septynis kartus.“ Ši televizija mėgo filmuoti ir rodyti reportažus iš „Pėdink į Girulius“ renginių, nes jų teigimu: „... galima filmuoti ne kalbančias galvas, o gražią gamtą, gražius vaizdus ir gražius žmones“.

MATERIALINĖ BAZĖ. FINANSAVIMAS

Didžiausi metų įvykiai – tai pradėtas rekonstruoti „Kauno atžalyno“ bibliotekos pastatas (Kauno g. 49) ir Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos kartu su Lietuvos architektų sąjunga surengtas architektūrinio sprendimo konkursas. Konkurso tikslas buvo išrinkti geriausiai konkurso sąlygas tenkinantį ir įgyvendinimui tinkamą Klaipėdos miesto modernaus bendruomenės centro-bibliotekos pietinėje miesto dalyje (Statybininkų pr. 17A, Klaipėdoje) projektą. Konkursui buvo pateikta 15 darbų. Prizinis fondas 16 000 Eur: I vietos laimėtoju 7000 eurų; II vietos laimėtoju 5000 eurų; III vietos laimėtoju 3000 eurų; IV vietos laimėtoju 1000 eurų. Geriausiai įvertintas ir pirmą vietą užėmė projektas „KMB018“, antrą – „Projektas „B“, trečią – „Brizas“, ketvirtą – „Šiandien taip elegantiškai“.

Klaipėdos miesto savivaldybė taip pat planavo pradėti pastato, kuriame veikia Melnragės biblioteka (Molo g. 60), kapitalinį remontą, tačiau po daugkartinių derinimų parengtas pastato projektas 2018 metais nebuvo patvirtintas.

Savomis pastangomis biblioteka vykdė Jaunimo padalinio (Tilžės g. 9) einamojo remonto darbus, dalinai atnaujino šios bibliotekos baldus. Šios bibliotekos remonto darbai tęsiami 2019 metais.

2018 metais gauta lėšų iš visų šaltinių 1058,5 tūkst. Eur:

- Savivaldybės biudžeto (SB) lėšos – 946,9 tūkst. Eur (9 proc. daugiau nei 2017 m.);

- SB lėšos už mokamas paslaugas – 11 tūkst. Eur;
- SB patalpų remontui skirtos lėšos – 11,2 tūkst. Eur;
- SB lėšos projektams įgyvendinti – 9,1 tūkst. Eur;
- SB lėšos viešiesiems darbams – 2,6 tūkst. Eur;
- LR KM lėšos projektams įgyvendinti – 20,6 tūkst. Eur;
- LR KM lėšos dokumentams įsigyti – 45,4 tūkst. Eur;
- Paramos lėšos – 11,5 tūkst. Eur;
- Lėšų likutis iš ankstesniųjų metų – 0,2 tūkst. Eur.

Lėšų panaudojimas:

- Darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui – 798,4 tūkst. Eur, papildomai 2,6 tūkst. – viešųjų darbu lėšos;
- Prekėms ir paslaugoms – 192 tūkst. Eur, iš jų: dokumentams įsigyti – 92,4 tūkst. Eur (SB lėšos – 47 tūkst. Eur, KM lėšos – 45,4 tūkst. Eur); IT prekių ir paslaugų įsigijimui – 11,1 tūkst. Eur, renginių organizavimui – 42,1 tūkst. Eur (SB lėšos renginiams – 20,2 tūkst. Eur, projektinės lėšos – 20,6 tūkst. Eur, parama – 0,7 tūkst. Eur).
- Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimui – 9,2 tūkst. Eur.

IŠVADOS

Nauji informacijos kanalai, vis gausėjantis informacijos turinys ir greitas skaitmeninės informacijos naudojimas verčia bibliotekininkus ieškoti naujo santykio su informacijos ištekliais, naujų komunikacijos būdų su vartotojais. Bibliotekos informacijos ištekliai formos, turinio, pateikimo, prieinamumo aspektais pajungiami aptarnaujamos bendruomenės kultūriniam augimui, mokymuisi, hobiams. Bibliotekos erdvėse siekiama kurti palankias sąlygas darbui ir turiningam laisvalaikiui. Bibliotekininkai artimiau bendrauja su aptarnaujama bendruomene.

Įgyvendinant LR Kultūros ministro patvirtintas bibliotekų vystymo strategines kryptis 2016–2022 metams biblioteka didina neformaliojo ugdymo paslaugų įvairovę – 2018 metais buvo įgyvendinamos 5 neformaliojo vaikų švietimo programos, 3 teminės edukacinės vaikų gimtadienių švenčių programos; patvirtintos ir įgyvendintos 3 kultūros paso programos; pagal sutartis su vaikų ugdymo įstaigomis bibliotekose organizuojami užsiėmimai klasėms/grupėms; pagal susitarimus su mokytojais organizuojamos atskirų dalykų kilnojamosios teminės spaudinių parodos mokyklose. Vasaros metu organizuojama vaikų vasaros užimtumo programa „Žalioji biblioteka“ ir kt.

Suaugusiems įgyvendintos 5 naujos mokymų programos, orientuotos į suaugusiųjų sveikatos raštingumą, IT žinių stiprinimą, meno edukaciją, jaunimo techninių/inžinerinių gebėjimų ugdymą. Aktyvinant skaitymą 2018 metais įgyvendinta vaikų vasaros skaitymo programa „Skaityu ir sportuoju“, suaugusiųjų skaitymo aktyvinimo programa „Lietuviška knyga – ar jau skaitei?“, jaunimui skirta programa „Jaunimas ant karštos kėdės sodina...“, projektas „Skaitymai teatro

šviesoje“ ir kt. Plėtojant krašto informacijos ir kraštotyros aktualizavimo paslaugas įgyvendintas projektas „Su/rasta Klaipėda“.

Siekiant prisidėti prie visuomenės socialinės – ekonominės gerovės ir tęsiant ankstesniais metais įgyvendintus inovacijų projektus „Atrask save 3D mieste“, „Kitokia realybė bibliotekoje“, 2018–2019 metais įgyvendinamas projektas „Inovacijų laboratorija rytdienos kartai“. Siekiant menininkams suteikti reikalingų žinių įsitvirtinti meno rinkoje organizuojamas meno vadybos ir kitų bazinių žinių mokymų ciklas „Info paketas menininkams“.

Tradicinių bibliotekos paslaugų pagrindas – dokumentų fondas. Remontuojant patalpas, keičiant baldus, vykdant fondų patikrinimus spaudiniai kasmet peržiūrimi, nurašomi ankstesniais metais leisti, paklausą praradę leidinių dubletai. Dokumentų fondas mažėja, tačiau vis dar atitinka IFLA rekomenduojamas gyventojų aprūpinimo dokumentais normas: fondo apyvarta visuose padaliniuose optimali – 2, išskyrus Pempininkų padalinį (3), Meno skyrių (4) ir Melnragės biblioteką (1). Fondų turinys priklauso nuo leidybos – dominuoja verstinė grožinė literatūra, mažiau leidžiama leidinių įvairiomis mokslo šakomis. Bibliotekos specialistai ir vartotojai fondą vertina gerai, nors vis dar maži UDK 8,5,9 skyrių panaudojimo koeficientai.

Bendrame darbuotojų susirinkime bibliotekos veikla įvertinta gerai, tačiau ateities darbams – plati erdvė – didinti elektroninių viešųjų paslaugų įvairovę, prieinamumą ir kokybę; gerinti žmonių su negalia socialinę integraciją, didinant bibliotekų elektroninio turinio, virtualių paslaugų prieinamumą; plėtoti informacinę žinių infrastruktūrą, sudaryti sąlygas kurti, kaupti, saugoti analizuoti mokslo duomenis, metaduomenis, užtikrinti atvirą prieigą; plėtoti bibliotekos paslaugas, skatinančias inovacijų diegimą, gerosios patirties sklaidą, verslumą.

Metas mąstyti apie naujas bibliotekos veiklos kryptis ir perspektyvas, nes 2019 metų pabaigoje duris atvers rekonstruota „Kauno atžalyno“ biblioteka. Naujo modelio biblioteka projektuojama pietinėje Klaipėdos miesto dalyje. Baigiamas projektuoti pastatas, kuriame veikia Melnragės padalinys. Klausimas „Kur būsime rytoj?“ lieka atviras.

Veiklą analizavo ir aprašė
direktorės pavaduotoja

Eugenija Koveckienė